



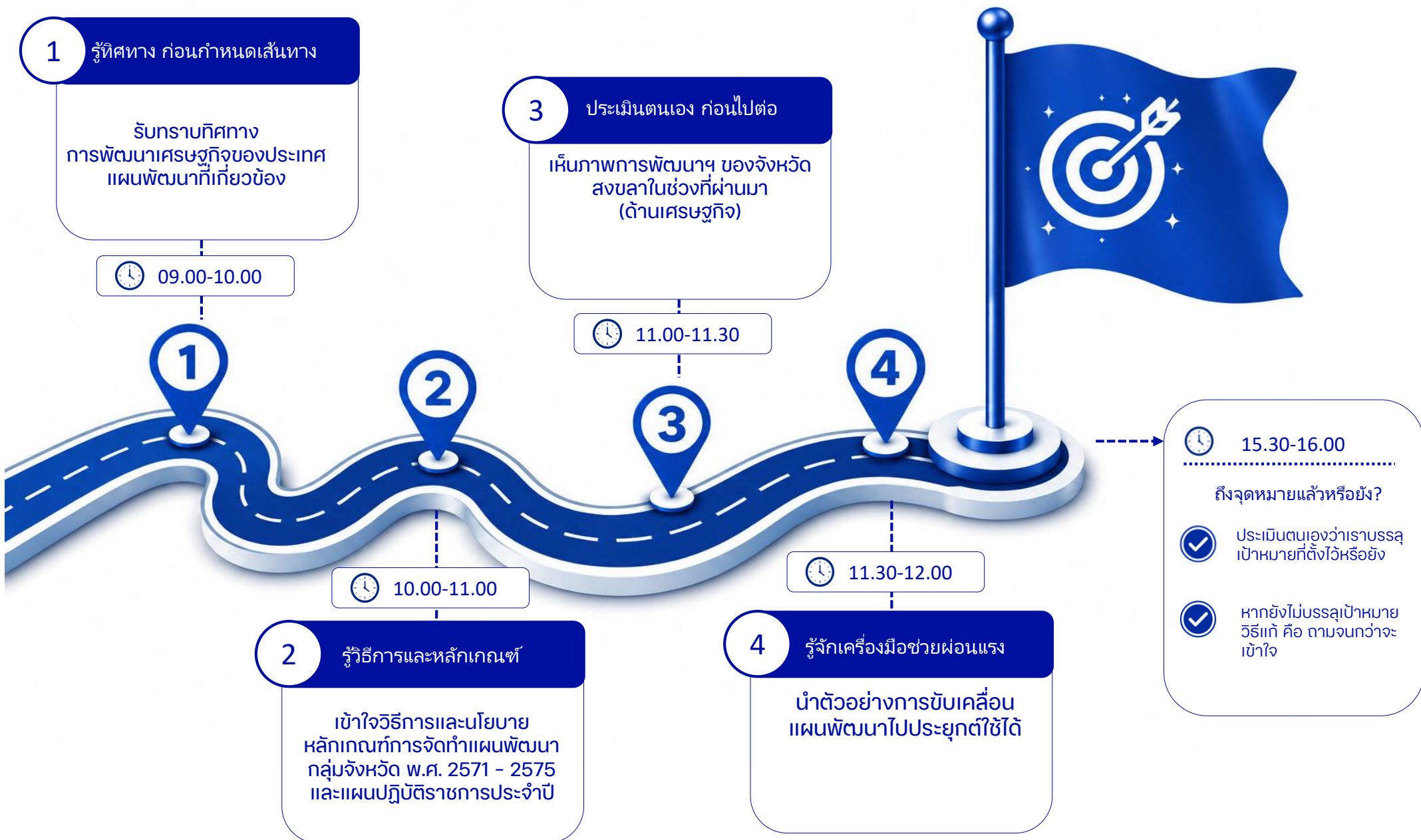
ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในอนาคตในการ จัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์



วันที่ 21 กรกฎาคม 2569
เวลา 09.00 - 12.00 น.
ณ ห้องประชุมชั้น 4 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา

โดย นางจณิสตา จุลสุวรรณ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนยุทธศาสตร์จังหวัด
สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้

เป้าหมายที่เราจะต้องมาช่วยกับขับเคลื่อนให้บรรลุภายใน 3 ชั่วโมง หลังจากนี้





สิ่งสำคัญ

ไม่ใช่แค่จะทำแผนฉบับใหม่
แต่ต้องพาไทยไปสู่อนาคตแบบใด
ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน?



ปัญหาเดิมที่ยังค้าง ปัญหาใหม่ก็เข้ามา

เศรษฐกิจโตช้า
คน-ธุรกิจ - รัฐ มีหนี้สูง

เด็กเกิดน้อย การศึกษาด้อยคุณภาพ
ทักษะแรงงานตดตอย

น้ำท่วม - แล้งหนัก
ภัยธรรมชาติเกิดบ่อย รับมือไม่ได้

รัฐใหญ่ เกะกะ ไร้ประสิทธิภาพ
ปัญหาทุจริตยังมีมาก

งานวิจัยไม่ถูกนำไปใช้จริง
ผู้ประกอบการรายเล็ก
เข้าไม่ถึงเทคโนโลยี

โจทย์เดิม ที่ยังแก้ไม่ได้ และ โจทย์ใหม่ ที่ท้าทายมากยิ่งขึ้น

การเปลี่ยนแปลง ทางภูมิรัฐศาสตร์

Trump 2.0 สิ้นสุดยุคโลกาภิวัตน์ สู่โลกใหม่ที่
ยุ่งเหยิงและปั่นป่วน ความตึงเครียดทางการค้า
ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกไม่แน่นอน ต้นทุนการผลิต
และราคาพลังงานสูง ความขัดแย้งและสงคราม
เกิดขึ้นหลายแห่งและคาดเดาได้ยาก

การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ

โลกร้อนกระทบกับภาคเกษตร ท่องเที่ยว และ
อุตสาหกรรมผลิตสำคัญ ทำให้ GDP ลดลง
มาตรการลดโลกร้อน ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น
และกระทบกับการส่งออก ความไม่พร้อม
ในการปรับตัวต่อภัยธรรมชาติ อาจยิ่งซ้ำเติม
ให้เกิดความเหลื่อมล้ำที่ฝังลึกมากยิ่งขึ้น



การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากร

ไทยเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ปี 66
และกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี 76
สัดส่วนผู้สูงวัยที่เพิ่มขึ้นและวัยแรงงานที่ลดลง
อาจเป็นได้ทั้งภาระจากงบประมาณสวัสดิการ
รายได้ที่ลดลง หรือเป็นพลังจากโอกาสทาง
เศรษฐกิจรูปแบบใหม่ อาทิ Silver Economy

ความท้าทาย ทางเทคโนโลยี

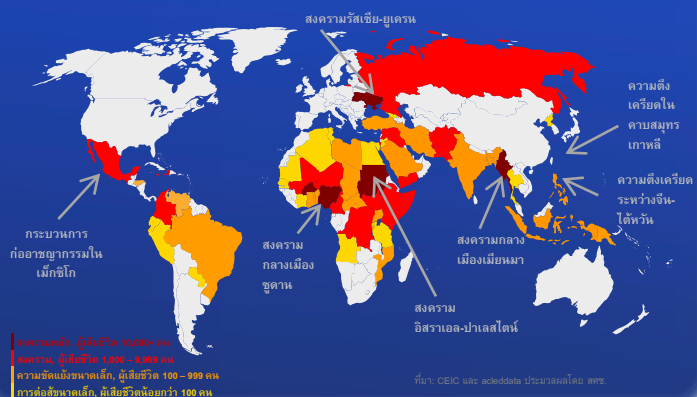
เทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะ AI เป็นโอกาส
ในการเพิ่มผลิตภาพ แต่ความเสี่ยงที่จะสร้าง
ความเหลื่อมล้ำก็อยู่อย่างมหาศาล ตั้งแต่
การโจมตีทางไซเบอร์ การรั่วไหลของข้อมูล
รวมถึงความเหลื่อมล้ำที่อาจต่างกว้าง
จากการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ไม่เท่ากัน

Trump 2.0 สิ้นยุคโลกาภิวัตน์

และ ‘สงคราม’ กลายเป็นเรื่องใกล้ตัว



ความขัดแย้งทางภูมิศาสตร์ ทวีความรุนแรงและขยายตัวมากขึ้น



ผลกระทบจากสงครามการค้า



โอกาส

- การส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐฯ ทดแทนสินค้าจีนเพิ่มขึ้น อาทิ ผักและผลไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์อาหารทะเล เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- การย้ายการผลิตออกจากจีนมายังไทยมากขึ้น และคาดว่าจะมีการย้ายฐานการผลิตเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดย 9 เดือนแรกของปี 2567 BOI ได้ออกบัตรส่งเสริมการลงทุนให้กับบริษัทจีนเพิ่มขึ้น 74.5% จากช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า

ความท้าทาย

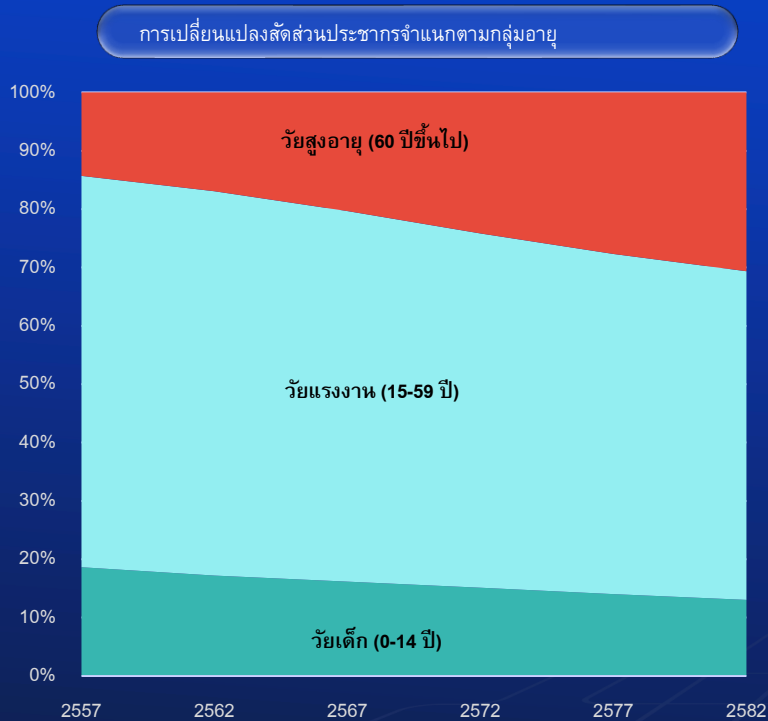
- ความผันผวนของราคาพลังงาน การแข่งขันพลังงาน
- การถูกดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ และกดดันให้นำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น
- ราคาสินค้าไทยถูกลดและขายไม่ได้ เนื่องจากสินค้าจีนที่ส่งออกไม่ได้ทะลักเข้ามาในไทยมากขึ้น อาทิ สินค้ากลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ชิ้นส่วนประกอบยานยนต์ชิ้นกลาง เหล็กและอะลูมิเนียม เป็นต้น
- การรับมือกับรูปแบบของสงครามที่เปลี่ยนไป จากสงครามสู้รบ (War) สู่สงครามการค้า (Trade War) สงครามเทคโนโลยี (Tech War) และสงครามแย่งชิงแรงงาน (Talent War)

- โลกกำลังเข้าสู่ ‘โลกหลายขั้วอำนาจ (Multipolar World)’ เกิดความขัดแย้งและเกิดสงครามในหลายภูมิภาคทั่วโลก
- สหรัฐฯ ประกาศใช้ “นโยบายทางการค้าสหรัฐอเมริกามีก่อน” โดยขึ้นมาตรการทางภาษีนำเข้าสินค้าจากประเทศที่เกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ



วิกฤตเกิดน้อย แก่มาก

อีกไม่เกิน 10 ปี ไทยมีผู้สูงอายุเกือบ 18 ล้านคน



ที่มา: การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553-2583 (ฉบับปรับปรุง) สศช.

- ปัจจุบันไทยเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society) แล้ว และคาดว่าในปี 2576 จะกลายเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-aged Society)
- ปี 2567 จำนวนเด็กเกิดใหม่ในไทยต่ำกว่า 500,000 คน ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 75 ปี คาดว่าโดยเฉลี่ยจะลดลง 1 ล้านคนทุก 2 ปี ส่งผลให้ประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง

หมายเหตุ : สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ มีผู้สูงอายุ อายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด
สังคมสูงวัยระดับสุดยอด มีผู้สูงอายุ อายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด

โอกาส

- ความต้องการสินค้าและบริการทางการแพทย์เพิ่มขึ้น
- Care Economy และอุตสาหกรรมใหม่รองรับผู้สูงอายุ มีโอกาสเติบโตมากขึ้น
- ตลาดผู้บริโภคกลุ่มผู้สูงอายุ คาดว่ามีมูลค่าสูงถึง 2.6 ล้านล้านบาท
- ศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางบริการสุขภาพและ Wellness ไทยอยู่อันดับที่ 24 ของโลก และอันดับที่ 9 ในภูมิภาคโดยการจัดอันดับ Global Wellness Institute
- การขยายตัวของตลาดแรงงานผู้สูงอายุ อาทิ การเปิดโอกาสให้ทำงานหลังเกษียณ การพัฒนาทักษะดิจิทัลและทักษะใหม่ที่ตอบโจทย์ตลาด

ความท้าทาย

- การขาดแคลนแรงงานส่งผลต่อเศรษฐกิจและอาจนำไปสู่การแย่งชิงแรงงานระหว่างประเทศ
- ภาระของวัยแรงงานที่เพิ่มขึ้น โดยอัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุในปี 2576 วัยแรงงาน 100 คน ต้องดูแลผู้สูงอายุประมาณ 46 คน จาก 31 คน ในปี 2567
- งบประมาณด้านสวัสดิการสังคมและประกันสังคมเพิ่มขึ้น ขณะที่รายได้จากภาษีลดลง กระทบต่อความยั่งยืนทางการคลัง
- ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยจำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ



จากโลกร้อน...สู่โลกเดือด

อุณหภูมิโลกอาจเพิ่มเกิน 2 °C ภายในปี 2593



โอกาส

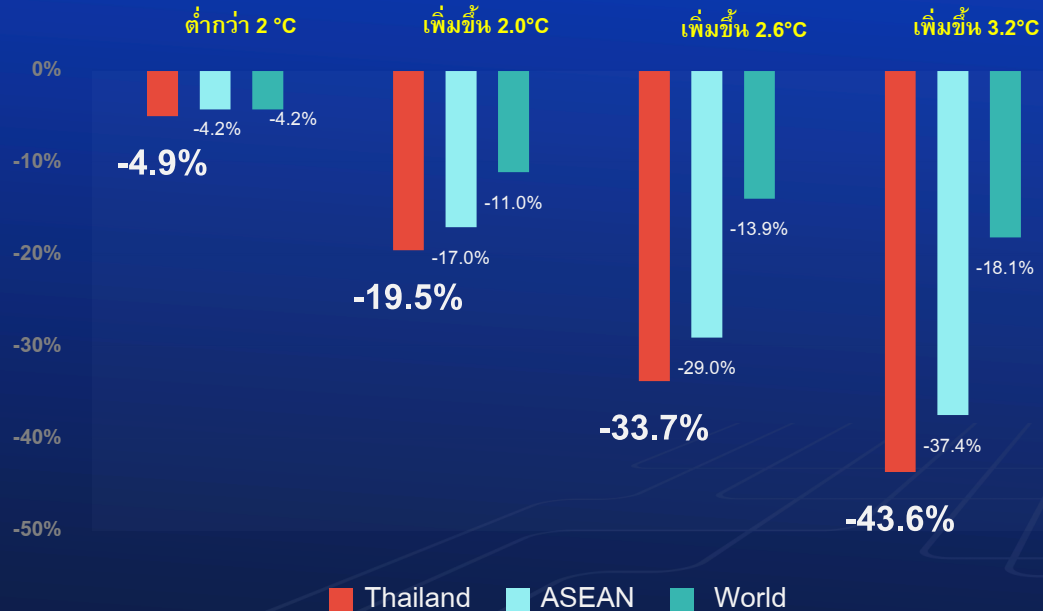
- 💡 ต้นทุนทางเทคโนโลยีสีเขียวลดลง จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เพิ่มมากขึ้น
- 💡 อุตสาหกรรมและบริการสีเขียว มีโอกาสขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเปลี่ยนสัดส่วนการใช้พลังงานฟอสซิล มาเป็นพลังงานทดแทน
- 💡 การขอรับทุนสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกจากหลายแหล่ง อาทิ Green Climate Fund, Adaptation Fund, Climate investment Fund
- 💡 การสร้างรายได้เพิ่มจากกิจกรรมการลด ดูดซับ กักเก็บก๊าซเรือนกระจก
- 💡 ความต้องการแรงงานสีเขียวของผู้ผลิตสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ซึ่งเติบโต 8% ต่อปี

ความท้าทาย

- 💡 ภาคการเกษตร ท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญ อาจได้รับผลกระทบ ส่งผลให้ GDP ลดลง 4.9%
- 💡 ความเสียหายต่อภาคการเกษตรสูงถึง 1.8 - 8.3 หมื่นล้านบาท/ปี
- 💡 ชั่วโมงการทำงานลดลง 1.23 หมื่นล้านชั่วโมง ในปี 2565 ครอบคลุมภาคการเกษตร ก่อสร้าง การผลิต และการบริการ
- 💡 มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมระดับโลก รวมถึงต้นทุนในการสอบทานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อาจส่งผลให้ภาคการส่งออกไทยหดตัว และแข่งขันยาก

ผลกระทบต่อ GDP ตามการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกในระดับต่าง ๆ

ร้อยละ
การเปลี่ยนแปลงของ GDP



ที่มา: Swiss Re Institute (2564)

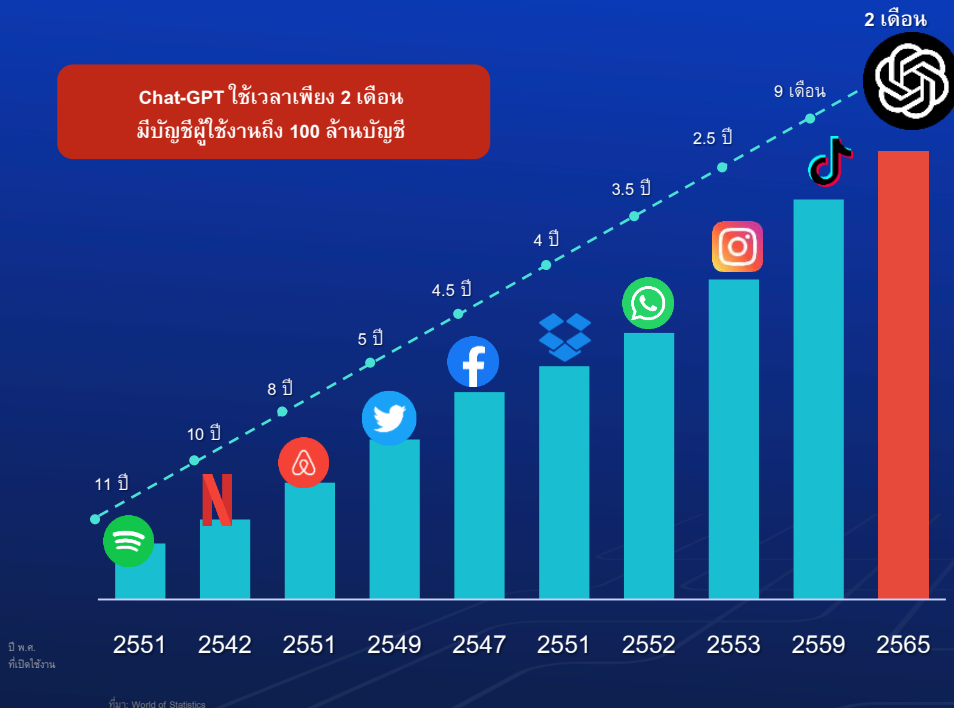
- 💡 ในระยะ 10 ปีข้างหน้าคาดว่าอุณหภูมิโลกที่เพิ่มขึ้นจะยังคงต่ำกว่า ระดับ 2 °C
- 💡 ไทยเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบเป็นอันดับ 2 ของอาเซียน รองจากฟิลิปปินส์

AI ยุคสมัยของความก้าวหน้า หรือภัยแห่งอนาคต



เปรียบเทียบระยะเวลาที่แพลตฟอร์มออนไลน์ใช้ในการเข้าถึง 100 ล้านผู้ใช้งาน

Chat-GPT ใช้เวลาเพียง 2 เดือน
มีบัญชีผู้ใช้งานถึง 100 ล้านบัญชี



- ChatGPT มีผู้ใช้งานถึง 100 ล้านคนภายในเวลาเพียง 2 เดือน สะท้อนให้เห็นว่า AI ไม่ได้เป็นเรื่องไกลตัว แต่กลายเป็นเทคโนโลยีที่สังคมพร้อมเปิดรับอย่างรวดเร็ว
- ตลาด Gen AI เติบโตกว่า 425 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยทวีปเอเชียแปซิฟิกเติบโตเร็วที่สุดในปี 2573

โอกาส

- AI จะสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากถึง 13 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีโอกาสที่บริษัท 70% ทั่วโลกจะใช้ AI ภายในปี 2573 และสร้างตำแหน่งงานใหม่กว่า 170 ล้านตำแหน่งภายในปีเดียวกัน
- ไทยมีการปรับใช้ AI ในกลุ่มอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นถึง 55% ซึ่งเป็นโอกาสสำหรับการลงทุนในธุรกิจใหม่ และจะช่วยยกระดับเศรษฐกิจไทยได้ถึง 5.9% และเพิ่มผลิตภาพแรงงานกว่า 7.3% ภายในปี 2573
- ตลาด Cybersecurity ของไทย จะเติบโตประมาณ 12% ต่อปี ในช่วงปี 2565 – 2570 จากความต้องการระบบในการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ขององค์กรต่าง ๆ
- การยกระดับการให้บริการในธุรกิจต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาการตรวจวินิจฉัยผู้ป่วย การให้บริการของธนาคาร และการค้าปลีกค้าส่ง

ความท้าทาย

- ไทยจะขาดแคลนบุคลากรด้านดิจิทัลกว่า 500,000 คน ภายในปี 2573
- 300 ล้านตำแหน่งงานทั่วโลกอาจถูก AI และระบบอัตโนมัติเข้ามาแทนที่ได้
- SMEs ไทยอาจเผชิญกับต้นทุนการปรับใช้เทคโนโลยีที่สูง ทำให้แข่งขันได้ยากขึ้น
- ธุรกิจไทยประมาณ 56% ในปี 2567 ประสบปัญหาการดำเนินงานหยุดชะงักเนื่องจากการโจมตีทางไซเบอร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจในระยะยาว
- ความเสียหายจากอาชญากรรมทางไซเบอร์ทั่วโลกจะสูงถึง 10.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีภายในปี 2568 และไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความเสี่ยงสูงที่สุดในอาเซียน

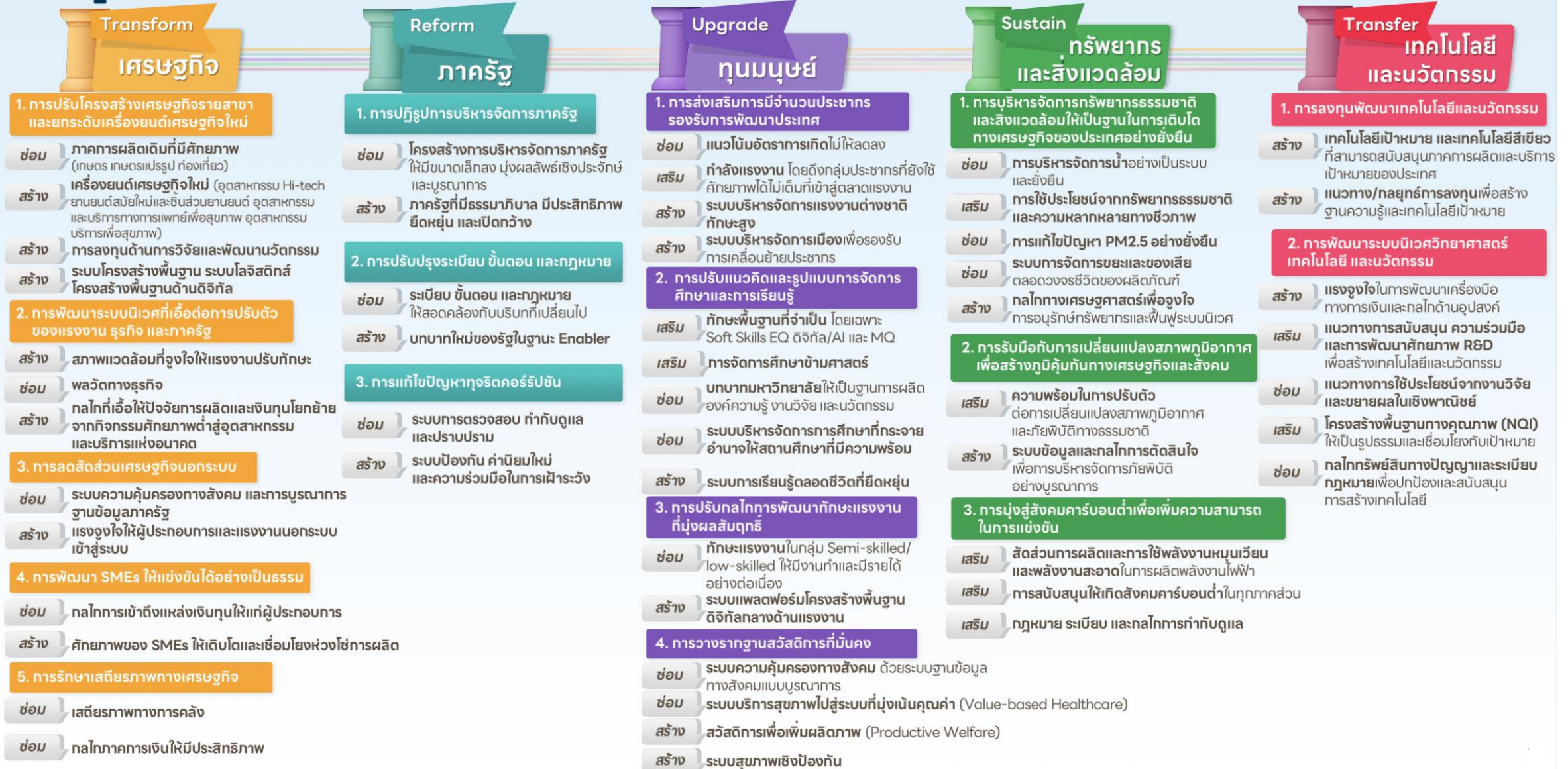
ร่างกรอบแผน 14: โอกาส และ ความหวัง



ซ่อมการพัฒนาที่เปราะบาง และเสริมรากฐานให้มั่นคง เพื่อแก้ไขข้อจำกัดเดิมที่จุดรั้งศักยภาพในการเติบโตอย่างยั่งยืน

สร้างความพร้อมและเพิ่มโอกาสของประเทศสำหรับอนาคต ด้วยการลงทุนในสิ่งที่ยังไม่เคยมี หรือสานต่อสิ่งที่ยังพัฒนาไม่ได้เต็มที่

สรุป 5 เสาหลัก กับโจทย์ ช่อม-เสริม-สร้าง





Transform เศรษฐกิจ

“การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ” มุ่งเพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการ “ซ่อมและเสริม” เครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจเดิม และ “สร้าง” เครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจใหม่ บนฐานของทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์เศรษฐกิจอนาคต เพื่อให้ไทยแข่งขันได้ และเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว

1 การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจรายสาขา และยกระดับเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่

ซ่อม

ภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพ

- ภาคเกษตร
- ภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป
- ภาคการท่องเที่ยว

สร้าง

เครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่

- อุตสาหกรรม High Technology
- อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ และชิ้นส่วนยานยนต์
- อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพ
- อุตสาหกรรมบริการเพื่อสุขภาพ (Wellness Service)

สร้าง

การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม

สร้าง

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

2

การพัฒนาระบบนิเวศที่สร้างแรงจูงใจ และเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการปรับตัวของแรงงาน ภาคธุรกิจและภาครัฐ ตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงเร็ว

สร้าง

สภาพแวดล้อมที่จูงใจและเอื้ออำนวยให้แรงงานปรับทักษะ

ซ่อม

พลวัตทางธุรกิจ

สร้าง

ระบบกลไกที่เอื้อให้ปัจจัยการผลิตและเงินทุนโยกย้ายจากกิจกรรมที่มีศักยภาพลดลง ไปสู่อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

3

การลดสัดส่วนเศรษฐกิจนอกระบบ

ซ่อม

ระบบความคุ้มครองทางสังคม และการบูรณาการและบริหารจัดการฐานข้อมูลภาครัฐ

สร้าง

แรงจูงใจให้ผู้ประกอบการและแรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบ

4

การพัฒนา SMEs ให้มีโอกาสด้านการแข่งขัน ได้อย่างเป็นธรรม

ซ่อม

กลไกการเงินการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

สร้าง

ศักยภาพให้เติบโตและเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิต

5

การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

ซ่อม

เสถียรภาพทางการคลัง

ซ่อม

กลไกในภาคการเงิน



ข้อมูลงบประมาณ



หมวดหมู่ที่ 1

งบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2568 ของหมวดหมู่ที่ 1

แยกตามรายการกระทรวง





การเกษตรและ
เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

“มูลค่าเพิ่มเกษตรต่ำ ผลิตภาพต่ำ”

GDP Growth

ภาคเกษตร

65	66	67
2.4%	2.0%	-1.1%

เป้า : เพิ่มขึ้น
4.5% ต่อปี

Productivity

ภาคเกษตร

65	66	67
1.3%	1.07%	-0.98%

เป้า : เพิ่มขึ้น
1.5% ต่อปี

รายได้สุทธิต่อ

ครัวเรือนเกษตรกร

เป้า : ไม่ต่ำกว่า
537,000 บาท/ครัวเรือน

65	66	67
294,159 บาท/ครัวเรือน	302,552 บาท/ครัวเรือน	308,294 บาท/ครัวเรือน

ข้อจำกัด/ช่องว่างการขับเคลื่อน

เน้นการแปรรูปขั้นต้น และมีความท้าทายจากโลกร้อน
และแรงงานเกษตรสูงอายุ

ข้อมภาคการผลิตที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม **ภาคเกษตร**

1. สนับสนุนให้เกิดระบบการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแปรรูปและมีแนวโน้มตอบสนองความต้องการของตลาด ที่เกิดขึ้นในอนาคต ทั้งสินค้าประเภทอาหาร (Food) และที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food) ที่มีมูลค่าสูง เพื่อให้เกิดการบูรณาการเชื่อมต่อกันตลอดห่วงโซ่มูลค่าทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ (Supply alignment) เช่น ระบบบัญชีแนวโน้มสินค้าที่จะขาดแคลนหรือล้นตลาดในอนาคต เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสมุนไพรและสารสกัด ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ เครื่องสำอาง การผลิตอาหารฟังก์ชัน (Functional Food) และอาหาร/อุปกรณ์ทางการแพทย์
2. ออกแบบโครงสร้างแรงจูงใจใหม่ที่จะสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้เกษตรกรปรับตัวและนำไปสู่การยกระดับผลิตภาพของภาคเกษตรทั้งระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเปลี่ยนนโยบาย/มาตรการในการสนับสนุนภาคเกษตรจากการให้แบบอุดหนุนสู่การสนับสนุนอย่างมีเงื่อนไข รวมถึง การปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกร ทำการเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และสอดคล้องกับโอกาสทางการตลาด โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม
3. สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ข้ามรุ่นระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทาง ด้านเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัลกับเกษตรกรรุ่นเดิมที่มีประสบการณ์ในการทำเกษตร รวมทั้งบูรณาการและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลภาคการเกษตร เพื่อให้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้อย่างแม่นยำ



ข้อมภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม ภาคเกษตร

4. เพิ่มศักยภาพปัจจัยการผลิตที่สำคัญต่อผลิตภาพภาคเกษตร

4.1 ขยายพื้นที่ชลประทานและแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทานให้เพียงพอกับศักยภาพการผลิตทางการเกษตร ตลอดจนบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันอุทกภัยและภัยแล้งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4.2 เพิ่มความสามารถในการบริการและเข้าถึงเมล็ดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ที่ให้ผลตอบแทนสูงและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดได้อย่างเพียงพอ

4.3 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรให้กับเกษตรกรอย่างทั่วถึงในราคาที่เป็นธรรม รวมถึงการพัฒนากลไกธุรกิจการให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers - ASPs) ให้สามารถเชื่อมโยงเกษตรกรกับผู้ให้บริการทางการเกษตร เพื่อยกระดับการผลิตไปสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีความพร้อมในการลงทุนทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และเครื่องจักรกลการเกษตร ให้สามารถยกระดับผลิตภาพได้ และปรับตัวเข้ากับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป

5. พัฒนาระบบการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและกระบวนการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรและลดความสูญเสียในกระบวนการผลิต โดยคำนึงถึงแนวโน้มและความต้องการของตลาดในระยะยาว



ขอบภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม

ภาคเกษตร

6. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการรวมกลุ่มเกษตรกรและการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการรายย่อย อาทิ วิสาหกิจชุมชน คลัสเตอร์ (Cluster) เกษตรกรที่ผลิตวัตถุดิบเฉพาะทาง เช่น สมุนไพร เส้นใย ข้าวมวล เป็นต้น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรและการผลิตร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การประหยัดต่อขนาด การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร และมีผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่หลากหลายออกสู่ตลาด
7. ส่งเสริมการตลาดเชิงรุกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรจากนวัตกรรมการผลิตอาหารฟังก์ชัน ผลักดันการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เจาะตลาดเฉพาะกลุ่ม ลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลางโดยการตลาดดิจิทัลและช่องทางขายตรง และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ยืดอายุการเก็บรักษาและดึงดูดลูกค้า



ขอบภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม

อุตสาหกรรมภาคเกษตรแปรรูป

1. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ทั้ง Food และ Non-Food พร้อมทั้งยกระดับเกษตรกรจาก “ผู้ผลิต” ให้กลายเป็น “ผู้ประกอบการเกษตร” ที่เข้าใจความต้องการของตลาด
2. ส่งเสริมการลงทุนในสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีโอกาสและมีศักยภาพ อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร อาหารอนาคต (Future Food) ให้กระจายไปภูมิภาคที่มีศักยภาพในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เกิดการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและรายได้ และสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรและแรงงานในพื้นที่ โดยมุ่งสร้างระบบนิเวศที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารอย่างครบวงจรในรูปแบบคลัสเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งผู้ผลิตต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ อุตสาหกรรมสนับสนุน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย องค์กรของรัฐและเอกชน รวมทั้งจะมีการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างบูรณาการในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาคนและเทคโนโลยี การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การให้สิทธิประโยชน์ทั้งด้านภาษีและที่มิใช่ภาษี การสนับสนุนด้านเงินทุน การแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค เป็นต้น
3. สนับสนุนการขยายผลการวิจัยพัฒนาในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ไปสู่การลงทุนในภูมิภาค โดยผ่านมาตรการ ที่สำคัญ เช่น การร่วมทุนรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างภาคเอกชน เกษตรกร ภาควิชาการและภาครัฐทั้งในและต่างประเทศ การจดทะเบียนทรัพย์สิน ทางปัญญาเพื่อสร้างรายได้ระยะยาว การสร้างพื้นที่ทดลองนวัตกรรม (Sandbox) การจับคู่ธุรกิจ มาตรการด้านการเงินการคลัง สิทธิประโยชน์ การลงทุน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น
4. ออกแบบมาตรการสนับสนุนที่เอื้อให้เกิดการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปให้สอดคล้องกับเงื่อนไขทางการค้าและบริบทโลก อาทิ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และด้านสุขภาพ



ขอบภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม

อุตสาหกรรมภาคเกษตรแปรรูป

5. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเดิมและผู้ประกอบการใหม่เข้าถึงโอกาสในการลงทุนซื้อ/เปลี่ยนเครื่องจักรให้มีความทันสมัยและคุ้มค่ากับการลงทุน (หากสามารถซื้อเครื่องจักรที่ผลิตโดยผู้ประกอบการในประเทศได้มีประโยชน์มากขึ้น) และสนับสนุนปัจจัยเชิงโครงสร้างที่จำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มโอกาสและขีดความสามารถในการแข่งขัน
6. ต่อยอดงานวิจัยพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิต รวมถึงพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานและกระบวนการที่เกี่ยวข้องให้สามารถรองรับการดำเนินธุรกิจการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่เป็นภาระต่อต้นทุนและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ
7. ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย คุณภาพ และความยั่งยืนของกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล พร้อมทั้งพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงแหล่งที่มาและกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นทาง ด้วยระบบที่ผู้ประกอบการทุกระดับสามารถเข้าถึงได้ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและ สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ
8. ปรับปรุงกฎระเบียบและระบบภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุน (Reform & Tax Incentives) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแก้ไขขั้นตอนและเอกสาร ที่ซับซ้อนสำหรับผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ใหม่และอาหาร เพื่อสุขภาพ เช่น โปรตีนทางเลือก สารประกอบอาหารเชิงฟังก์ชัน (Functional Ingredients) อาหารจากเซลล์เพาะเลี้ยง เป็นต้น เพื่อให้สามารถขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์และสามารถนำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายได้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภค
9. ขยายตลาดส่งออกใหม่ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยมุ่งเน้นกลุ่มตลาดที่มีกำลังซื้อและมีความต้องการสินค้าสูง



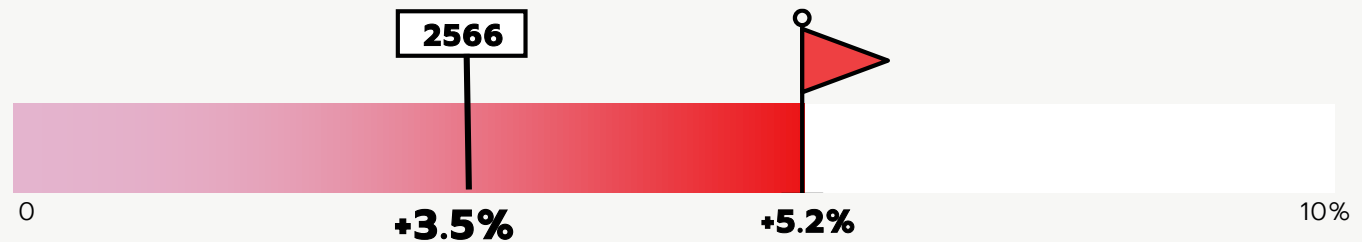


ภาพรวมผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2566 - 2570 ในช่วงปี 2566 - 2567

เศรษฐกิจภาคใต้ขยายตัวจากข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง แต่การพัฒนาในด้านสังคมและการกระจายรายได้มีทิศทางดีขึ้น

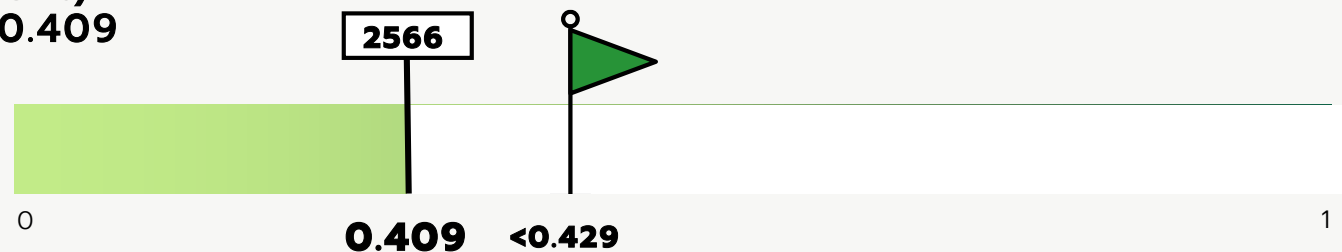
อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาคใต้
เฉลี่ยร้อยละ 3.5 ต่อปี

ค่าเป้าหมาย ขยายตัวร้อยละ 5.2 ต่อปี



สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient)
ในการกระจายรายได้ของภาคใต้ลดลงต่ำกว่า 0.409

ค่าเป้าหมาย ลดลงไม่ต่ำกว่า 0.429



สรุปผลการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2566 - 2570 ในช่วงปี พ.ศ. 2566 - 2567



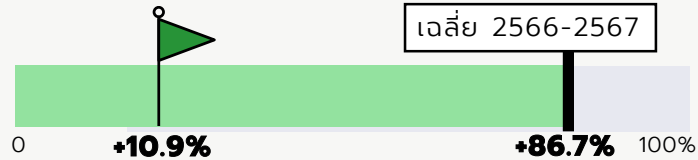
1 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ



รายได้จากการท่องเที่ยวขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ 86.7 ต่อปี

ค่าเป้าหมาย ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10.9 ต่อปี

โดยปี 67 มีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงสุดของประเทศ



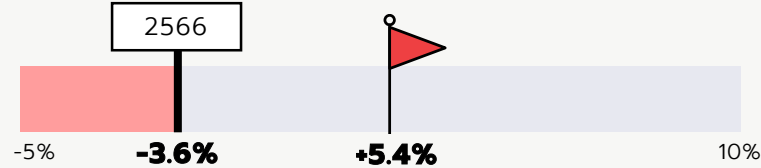
2 พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรหลักด้วยนวัตกรรม



ผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม (สาขาการผลิต) หดตัวร้อยละ 3.6 ต่อปี

ค่าเป้าหมาย ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.4 ต่อปี

หดตัวจากการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร 1.4% การผลิตผลิตภัณฑ์ยาง 17.2%



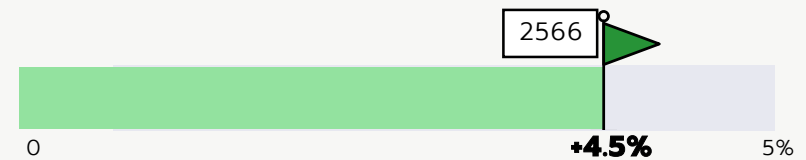
3 ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรและปศุสัตว์หลักของภาค



ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ขยายตัวร้อยละ 4.5 ต่อปี

ค่าเป้าหมาย ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี

โดยขยายตัวจากสาขาปศุสัตว์ 8.9% สาขาการประมงฯ 4.5% สาขาปศุสัตว์ 5.0%



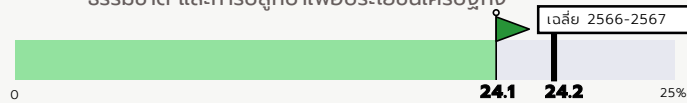
4 อนุรักษ์ ปันฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม



สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เฉลี่ยร้อยละ 24.2 ของพื้นที่ภาค

ค่าเป้าหมาย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 24.1 ของพื้นที่ภาค

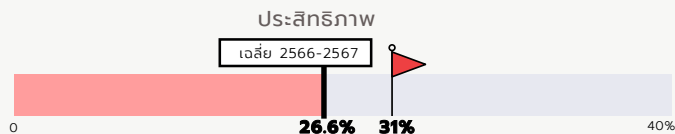
โดยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเนื่องจากการขยายตัวของป่าไม้ธรรมชาติ และการปลูกป่าเพื่อประโยชน์เศรษฐกิจ



สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้อง ร้อยละ 26.6

ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 31 ต่อปี

เนื่องจากการบริหารจัดการขยะยังขาดประสิทธิภาพ



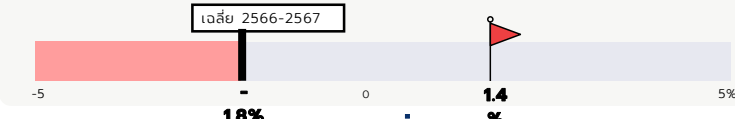
5 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านพรมแดน



มูลค่าการค้าชายแดนหดตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.8 ต่อปี

ค่าเป้าหมาย ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.4 ต่อปี

โดย ปี 66 การค้าชายแดนหดตัวจากการส่งออก 12.2% และนำเข้า 17.9%



มูลค่าการลงทุนโครงการที่ได้รับอนุมัติเงินกู้จาก BOI ในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ 8,375 ล้านบาท

ค่าเป้าหมาย มูลค่าไม่ต่ำกว่าปีละ 9,544 ล้านบาท

โดยสอดคล้องกับสถานการณ์การลงทุนของประเทศที่มีการลงทุนต่ำกว่าค่าเป้าหมาย เนื่องจากประสบกับสถานการณ์ความผันผวนของตลาด



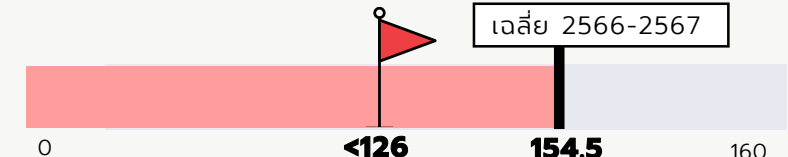
6 เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน



อัตราการแจ้งความคดี ชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อประชากรแสนคน เฉลี่ยเท่ากับ 154.5

ค่าเป้าหมาย ลดลงต่ำกว่า 126 คดีต่อประชากรแสนคน

โดยส่วนใหญ่อยู่ในเมืองท่องเที่ยวหลัก อาทิ ภูเก็ต กระบี่ และพังงา ช่วงปี 63-67 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง



สถานการณ์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

ภาพรวมเศรษฐกิจภาคใต้ ปี

66

ขนาดเศรษฐกิจ

7.1%

ของประเทศ

(GRP มูลค่า 1.28 ล้านล้านบาท)



ผลิตภัณฑ์ภาคต่อคน (GRP per capita)

162,158 บาท/ปี

ต่ำกว่าประเทศ 1.6 เท่า

ค่าเฉลี่ยประเทศ 256,345 บาท/ปี



เศรษฐกิจหดตัวเฉลี่ย

ปี 62-66

1.1% ต่อปี



(ค่าเฉลี่ยของประเทศขยายตัวที่ 0.4%)



ผลิตภาพแรงงาน

164,297 บาท/คน

ต่ำกว่าประเทศ 1.7 เท่า

(ผลิตภาพแรงงานประเทศ 273,161 บาท/คน)

ภาคการเกษตร

306,767 ล้าน

บาท

20% ของประเทศ

ภาคอุตสาหกรรม

223,266 ล้านบาท

4.1% ของประเทศ

ภาคบริการ

753,641 ล้านบาท

6.9% ของประเทศ

การค้าชายแดนและผ่านแดน

651,378 ล้านบาท

35.9% ของประเทศ

ศักยภาพ

- **สาขาพืช** สร้างมูลค่าสูงสุด **217,460 ล้านบาท** และ 18.7% ของประเทศ ปี 62-66 **เติบโตสูงกว่าประเทศ 0.8% ต่อปี** (ประเทศ 0.2%) พืชสำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลฯ
- **สาขาประมง** สร้างมูลค่า 6.06 หมื่นล้านบาท เป็น **อันดับ 1** ของประเทศ เติบโต 0.2%



ข้อจำกัด

- การทำการเกษตรของภาคใต้เป็นการทำเกษตร **เชิงเดี่ยว** และการผลิตแบบดั้งเดิม เนื่องจากมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการใช้เทคโนโลยี
- สภาพอากาศที่แปรปรวน ส่งผลให้ผลผลิตการเกษตรลดลง และผลผลิตไม่สม่ำเสมอ



- พึ่งพา **สาขาการผลิต (61.5%)** โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์อาหาร ยางและพลาสติก และไม้
- **อุตสาหกรรมการผลิตหลัก** มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยปี 62-66 ผลิตภัณฑ์อาหารขยายตัว **0.8%** สูงกว่าประเทศ (0.6%) ผลิตภัณฑ์จากไม้ขยายตัว **5.8%** สูงกว่าประเทศ (4.2%)



- อุตสาหกรรมการผลิตส่วนใหญ่เป็นการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น ขั้นกลาง เพื่อการส่งออก
- มีข้อจำกัดในการลงทุนและเข้าถึงด้านเทคโนโลยี



- พึ่งพา **สาขาการค้า** เป็นหลัก (18.6%) และ **สาขาที่พักแรม (17.8%)** ปี 62-66 สาขาการค้าหดตัว 1% ต่ำกว่าประเทศ (2%) สาขาที่พักแรมขยายตัว **13.1%** สูงกว่าประเทศ (2%)
- ปี 67 มีผู้เยี่ยมชมเยือน **54.9** ล้านคน สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็น **อันดับ 1** ของประเทศ **9.7** แสนล้านบาท



- **ภาคการค้า** ขาดการยกระดับมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงสินค้าท้องถิ่นสู่ตลาดสมัยใหม่ **ผู้ประกอบการรายย่อย** ขาดศักยภาพด้านเงินทุน การบริหารจัดการ และดิจิทัล
- **ผลิตภาพแรงงาน** ต่ำกว่าประเทศ
- **เศรษฐกิจการท่องเที่ยว** ยังจำกัดอยู่ในเมืองหลัก ปัญหาการท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับ (Overtourism) และปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ น้ำเสีย



- ปี 63-67 **เติบโต** 5.4% สูงกว่าประเทศ (4%)
- โครงสร้างการค้าเป็นการค้าชายแดน 51.4% ผ่านแดน 48.6% **ส่งออก** 59.5% **นำเข้า** 40.5% (ด้านสะเดามีมูลค่าสูงสุดของประเทศ)



สินค้าส่งออกสำคัญ

ยางธรรมชาติ น้ำมันงา อุปกรณ์คอมพิวเตอร์



สินค้านำเข้าสำคัญ

แท็บเล็ต แล็ปท็อป อุปกรณ์คอมพิวเตอร์

- ปัญหา **คอขวด** บริเวณด้านศุลกากร
- ความ **ล่าช้า** ในกระบวนการผ่านพิธีการศุลกากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบการค้า เกิดความไม่แน่นอนด้านเวลา
- สถานการณ์ **อุทกภัยฉับพลัน** ในพื้นที่บริเวณด้าน



สถานการณ์ด้านสังคม

ดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ (HAI) ของภาคใต้ มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องและต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ

ประชากร



- ประชากร ปี 67 7.40 ล้านคน (11.2%) มีแนวโน้มลดลง โครงสร้างประชากรส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยแรงงาน 64% วัยเด็ก 17% ผู้สูงอายุ 19%
- คาดว่าจะก้าวสู่ สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ภายในปี 2571
- อัตราการพึ่งพิงรวม 56.1% ใกล้เคียงประเทศ 56.2% หลายจังหวัดมีอัตราการพึ่งพิงสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ

การศึกษา



- ดัชนี HAI มีดีการศึกษา ปี 63-67 มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย และสูงกว่าประเทศ
- อัตราเข้าเรียน ม.ปลาย/อาชีวศึกษา ปี 67 เท่ากับ 78.8 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ
- คะแนน O-NET ม.ปลาย ปี 67 สูงกว่าประเทศ แต่มีแนวโน้มลดลง
- ความเหลื่อมล้ำเชิงคุณภาพสูง ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก-ขนาดใหญ่พิเศษ

แรงงาน



- แรงงานผู้มีงานทำส่วนใหญ่อยู่ในภาคบริการและภาคเกษตร ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (เป็นการใช้แรงงานเข้มข้น)
- แรงงานนอกระบบภาคใต้สูงกว่าระดับประเทศ กระดูกตัวใน จ.นครศรีธรรมราช พัทลุง และชุมพร และส่วนใหญ่ขาดหลักประกันทางสังคม
- ผลผลิตภาพแรงงาน ต่ำกว่าระดับประเทศ 1.7 เท่า
- อัตราการว่างงาน 0.95% ต่ำกว่าประเทศที่ 1%

สุขภาพ



- สัดส่วนแพทย์ต่อประชากรมีแนวโน้มดีขึ้น (1 : 1,717) แต่ยังสูงกว่าประเทศ (1 : 1,536)
- ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ปี 62-66 ขยายตัวเฉลี่ย 7% สูงกว่าประเทศ ด้วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง และโรคหลอดเลือด
- การรณรงค์ที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สูงกว่าประเทศ

เศรษฐกิจครัวเรือน



- ครัวเรือนภาคใต้ ปี 66 มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค 34.5% สูงกว่าประเทศที่ 34.1%
- รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ปี 66 อยู่ที่ 359,518 บาท/ปี สูงกว่าประเทศที่ (348,360)
- สัดส่วนประชากรยากจน ปี 67 อยู่ที่ 6% สูงกว่าประเทศที่ 4.9%
- อย่างไรก็ตามปี 63-67 สัดส่วนประชากรยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังมีปัญหายากจนเรื้อรังในพื้นที่ จ.พัทลุง ระนอง และสตูล

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน



- อัตราการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายฯ ปี 67 เท่ากับ 173.1 คดีต่อประชากรแสนคน สูงกว่าประเทศที่ 141.1 คดีต่อประชากรแสนคน โดยส่วนใหญ่อยู่ในเมืองท่องเที่ยว อาทิ ภูเก็ต กระบี่ และพังงา ช่วงปี 63-67 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- อัตราคดียาเสพติด ปี 2567 เท่ากับ 772.9 คดีต่อประชากรแสนคน สูงกว่าประเทศที่ 570.7
- มีการเสียชีวิตที่เกิดจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ในช่วงปี 63-67 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในเมืองท่องเที่ยวและเมืองเศรษฐกิจของภาค

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม



พื้นที่ป่าไม้และป่าต้นน้ำ



มีพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็น 24.2% ของพื้นที่ภาค
คิดเป็น 9.3% ของพื้นที่ป่าทั้งประเทศ ปี 63-67
มีแนวโน้ม**เพิ่มขึ้นเล็กน้อย**เฉลี่ย 0.01% ต่อปี
เป็นฐานต่อยอดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาค

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง



พื้นที่ป่าชายเลน ปี 63 1.4 ล้านไร่ คิดเป็น 80.9% ของประเทศ ช่วง
57-63 มีแนวโน้ม**เพิ่มขึ้น** 3.2% ต่อปี พื้นที่ศักยภาพเป็นแหล่งหลุม
ทะเล ปี 67 1.4 แสนไร่ 84.8% ของประเทศ พื้นที่แนวปะการัง 1.2
แสนไร่ (ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลางและดี) คิดเป็น
80.1% ของประเทศ **คุณภาพน้ำทะเล** ปี 63-67 อยู่ในเกณฑ์**พอใช้-
ดีมาก** และปี 67 พบปรากฏการณ์**น้ำทะเลเปลี่ยนสี** ส่วนใหญ่มีสาเหตุ
เกิดจากการระบายน้ำทิ้งโดยไม่บำบัด และปัญหาขยะทะเล พื้นที่
กักขยะชายฝั่ง ปี 66 คิดเป็น 40.2% ของประเทศส่งผลกระทบต่อ
ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเล

ทรัพยากรน้ำ



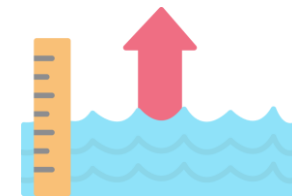
คุณภาพน้ำ ปี 67 อยู่ใน**เกณฑ์ดี** **เขื่อนรัชชประภาเป็นอ่าง
เก็บน้ำขนาดใหญ่**มีความจุ 5,638.84 ล้าน ลบ.ม. แต่ยังมี
ปัญหาการกระจายน้ำไม่ทั่วถึงและไม่เพียงพอต่อความ
ต้องการใช้น้ำ **มีปัญหาน้ำป่าไหลหลาก**บริเวณที่ราบลุ่ม
บริเวณภูเขาต้นน้ำ และ**น้ำท่วมขัง**บริเวณพื้นที่ปลายลุ่มน้ำ
(ทะเลสาบสงขลา) เนื่องจากขาดระบบระบายน้ำที่มี
ประสิทธิภาพ

ขยะมูลฝอย



ปริมาณขยะมูลฝอย ปี 67 3.0 ล้านตัน 11% ของประเทศ
เพิ่มขึ้น 3.4% ช่วง 63-67 **เพิ่มขึ้น**เฉลี่ย 4.6% ต่อปี
จากการขยายตัวของเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
**การบริหารจัดการขยะยังขาดประสิทธิภาพ มีสัดส่วนปริมาณ
ขยะที่กำจัดถูกต้อง 26.6% ต่ำกว่า**ประเทศที่ 38.3% **มีปัญหามลพิษ
ขยะทะเล**ที่ส่งผลกระทบต่อแนวปะการังและสัตว์ทะเลหายาก

อุทกภัย



ปี 62-66 **เกิดอุทกภัยอย่างต่อเนื่องมีความถี่และรุนแรงขึ้น**
มีครัวเรือนที่ประสบอุทกภัยเฉลี่ย 185,203 ครัวเรือน/ปี
พื้นที่เกษตรกรรมน้ำท่วมซ้ำซาก 1.7 ล้านไร่ 9.9% ของพื้นที่
เกษตรกรรมของภาค ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต
การจ้างงาน ความเป็นอยู่ของประชากร และ**สร้างความเสียหาย**
ในพื้นที่เศรษฐกิจ

ภาคใต้เผชิญกับ 4 บริบทการเปลี่ยนแปลง



1 การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์

- ความท้าทายของฐานเกษตร-ประมงภาคใต้ภายใต้กติกาและมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศ
- ความมั่นคงและความน่าเชื่อถือของห่วงโซ่อุปทาน
- ภูมิรัฐศาสตร์กับโอกาสความร่วมมือระดับภูมิภาคของภาคใต้



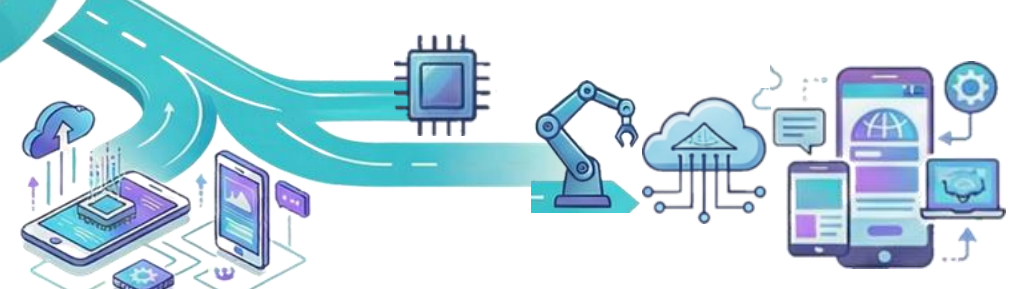
2 การเข้าสู่สังคมสูงวัย

- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างแรงงานและข้อจำกัดด้านผลิตภาพ
- ความต้องการด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้นและความท้าทายของระบบสาธารณสุข
- การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์และโอกาสของเศรษฐกิจสุขภาพภาคใต้



3 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ผลกระทบต่อฐานการผลิตภาคเกษตรและประมง
- ความเสี่ยงต่อการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจชายฝั่ง
- มิติทางสังคม ความเป็นอยู่ และแรงงานภายใต้สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับโอกาสการปรับตัวและการยกระดับมาตรฐานธุรกิจ



4 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

- เทคโนโลยีกับข้อจำกัดด้านแรงงานและผลิตภาพ
- เทคโนโลยีกับการยกระดับกระบวนการผลิตและการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- ช่องว่างการเข้าถึงเทคโนโลยีและการกระจายประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2571 - 2575

หลักคิดและทิศทางการพัฒนาภาคใต้

วัตถุประสงค์

หลักคตินำทาง

วิสัยทัศน์

แนวทาง
การพัฒนา

ร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 14

“เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น
อย่างทั่วถึง และยั่งยืน”

- 1 เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น** จากการยกระดับ
ผลิตภาพการผลิตและบริการผ่านการลงทุนใน
เทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพ
และทักษะฝีมือแรงงานและการเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ
- 2 ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์
จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง**
ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยประชาชน
ทุกกลุ่มมีโอกาสในการทำงาน มีรายได้ที่มั่นคง
และเข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างเป็นธรรม
- 3 เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน**
ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดความสมดุล
ระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม
และสิ่งแวดล้อม

ร่างเป้าหมายและแนวทางการ
พัฒนาภาคใต้ 71-75

มุ่งขับเคลื่อน **Wellness Economy**
เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน

- 1** การพัฒนาการท่องเที่ยว
และบริการคุณภาพสูง
มีความหลากหลาย
สร้างประสบการณ์ และ
สามารถสร้างการเติบโต
ได้อย่างยั่งยืน
- 2** พัฒนาภาคการเกษตร
และประมงภาคใต้
ตลอดห่วงโซ่อุปทาน
สู่เศรษฐกิจมูลค่าสูง
ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
และยั่งยืน เพื่อเพิ่ม
ความสามารถ
ในการแข่งขัน
- 3** ยกระดับอุตสาหกรรม
ภาคใต้ด้วยนวัตกรรม
เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
และเติบโตอย่างยั่งยืน
- 4** ยกระดับด้านชายแดน
ภาคใต้สู่ด้านอัจฉริยะ
เพื่อเพิ่มขีด
ความสามารถของ
ระบบเศรษฐกิจภาคใต้
- 5** ยกระดับทักษะฝีมือ
แรงงานให้สอดคล้องกับ
ความต้องการภาคการ
ผลิตและบริการในพื้นที่
พัฒนาทุนมนุษย์ในเชิง
คุณภาพอย่างเสมอภาค
และยกระดับคุณภาพชีวิต
ที่ดีของประชาชนอย่าง
ครอบคลุมและทั่วถึง
- 6** บริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมเพื่อ
การเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการคุณภาพสูง มีความหลากหลาย สร้างประสบการณ์ และสามารถสร้างการเติบโตได้อย่างยั่งยืน

สถานการณ์ปัจจุบัน

เป็นแหล่งรายได้หลักของภาค/ประเทศ มีศักยภาพสูง แต่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในบางพื้นที่ และมีความเปราะบางจากการพึ่งพานักท่องเที่ยวต่างชาติสูง

รายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ปี 67 สร้างรายได้ 971,818 ลบ. (33.2% ของประเทศ) โดยรายได้ 80.2% มาจากชาวต่างชาติ

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและจำนวนวันพักเฉลี่ยสูงกว่าประเทศ

กระจุกตัวอยู่ในเมืองท่องเที่ยวหลักของภาค

นักท่องเที่ยวล้นเมือง (Overtourism)

นำไปสู่ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ น้ำเสีย รวมถึงปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

มาตรฐานบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวก

การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ

บริบทการเปลี่ยนแปลง



การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
ส่งผลต่อความเสื่อมโทรมของทรัพยากรในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และเป็นตัวเร่งให้พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ



การเข้าสู่สังคมสูงอายุ

เป็นโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ แต่จำนวนกำลังแรงงานที่ลดลงทวีความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคการท่องเที่ยว



ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

เป็นเครื่องมือในการพัฒนาสินค้าและบริการ อาทิ โรงแรมอัจฉริยะ



การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์

แม้จะส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย แต่ยังมีประเด็นที่ควรเฝ้าระวัง อาทิ ต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ในกลุ่มที่พักและร้านอาหาร รวมถึงการจำกัดการเดินทางของนักท่องเที่ยวบางประเทศ

แนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา



พัฒนาภาคใต้สู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับโลก

- ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มีอัตลักษณ์ และสามารถเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรม



กระจายการท่องเที่ยวเพื่อสร้างการเติบโตอย่างทั่วถึง

- พัฒนาและยกระดับ “หมุดหมายการท่องเที่ยวใหม่” ควบคู่กับการผลักดัน “เมืองรอง” ให้เป็น “เมืองนำเที่ยว” ที่มีอัตลักษณ์และความสามารถในการแข่งขันเพื่อกระจายโอกาสสู่ท้องถิ่น และกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดปี



เสริมสร้างความแข็งแกร่งรากฐาน

- เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบนิเวศการท่องเที่ยวในระยะยาว เพื่อรองรับการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน (ลดความเปราะบางจากการพึ่งพานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นหลัก / การพัฒนาเมือง / ศักยภาพ SMEs / ทักษะแรงงาน / โครงสร้างพื้นฐาน)



พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างเป็นระบบ

- มุ่งขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านการท่องเที่ยวภาคใต้สู่การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนในทุกมิติ (บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน / พัฒนาการท่องเที่ยวสีเขียว)



แนวทางที่ 2 การพัฒนาภาคการเกษตรและประมงภาคใต้ตลอดห่วงโซ่อุปทานสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน

สถานการณ์ปัจจุบัน

ฐานการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน และประมงที่สำคัญของประเทศ

มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาพืช 217,460 ล้านบาท คิดเป็น 18.7% ของทั้งประเทศ

- มูลค่าผลิตภัณฑ์การปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน เป็นอันดับ 1 ของประเทศ (มีสัดส่วน 47.6% และ 89.0% ตามลำดับ) ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้
- มูลค่าผลิตภัณฑ์การปลูกไม้ผลเมืองร้อนฯ เป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ สัดส่วน 25.0% มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ย 8.9% ต่อปี (ทุเรียน มังคุด)

มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมง 60,645 ล้านบาท (45.6% ของประเทศ)

- มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการประมงและการเพาะเลี้ยงเป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ มีมูลค่าการจับสัตว์น้ำขึ้นท่า 22,829 ลบ. สัดส่วน 52.3% (นครศรีธรรมราช ชุมพร พังงา) และมูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 29,476 ลบ. สัดส่วน 49.8% (สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง)
- ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรเชิงเดี่ยวและการผลิตแบบดั้งเดิม (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) มีเสี่ยงด้านราคา
- มีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การใช้เทคโนโลยี
- สภาพอากาศที่แปรปรวน ส่งผลให้ผลผลิตการเกษตรลดลง และผลผลิตไม่สม่ำเสมอ



บริบทการเปลี่ยนแปลง



การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ความเสี่ยงจากภัยพิบัติ กระทบต่อผลผลิต



ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีมากปรับใช้กระบวนการผลิตเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการควบคุมคุณภาพ ตลอดจนการใช้ข้อมูลเพื่อรับมือกับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง



การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ กติกาการค้าและมาตรฐานระหว่างประเทศ อาทิ มาตรฐาน EUDR RSPO IUU การผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และตรวจสอบย้อนกลับได้ ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของสินค้าเกษตร



การเข้าสู่สังคมสูงอายุ สัดส่วนประชากรแรงงานภาคใต้ลดลงอย่างต่อเนื่องเพิ่มความเสี่ยงด้านการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร

แนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา

- > **พัฒนาและยกระดับศักยภาพการผลิตภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน**
 - พัฒนาศักยภาพความรู้และทักษะการจัดการฟาร์ม ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี
 - สนับสนุนแหล่งเงินทุน และสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร
 - ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์พืชเศรษฐกิจหลักของภาค
 - พัฒนาและยกระดับการผลิตพืชอัตลักษณ์ เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอาหารเชิงคุณค่า (Gastronomy)
 - สนับสนุนให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรพัฒนาและต่อยอดฟาร์ม ให้เป็นส่วนเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวตามฤดูกาล
- > **พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและประมงหลักของภาคเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง)**
 - พัฒนาศักยภาพด้านมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและประมง สนับสนุนและส่งเสริมการขอรับรองมาตรฐานต่างๆ
 - พัฒนาฐานข้อมูลและระบบตรวจสอบย้อนกลับ และการตรวจรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์
 - ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร/ผู้ประกอบการเกษตรรายย่อย ให้เข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
 - ส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับข้อกำหนดในระดับสากล
- > **สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและประมงหลักของภาค**
 - พัฒนาการแปรรูปไปสู่การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และการเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร
 - ยกระดับและต่อยอดสินค้าเกษตรและประมงให้มีคุณภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมอาหารเชิงคุณค่า (Gastronomy) และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
 - บูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตในภาคเกษตรและภาคบริการท่องเที่ยว

แนวทางที่ 3 การยกระดับอุตสาหกรรมภาคใต้ด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเติบโตอย่างยั่งยืน



อุตสาหกรรมภาคใต้พึ่งพา
การแปรรูปขั้นต้น ขึ้นกลาง
เพื่อการส่งออก

มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม
223,266 ล้านบาท 4.1% ของประเทศ

โครงสร้างอุตสาหกรรมพึ่งพาสาขาการผลิต
(61.5%) โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์
ยางและพลาสติก และผลิตภัณฑ์จากไม้

ในช่วงปี 62-66 หดตัวเฉลี่ย 0.2 ต่อปี
ผลิตภัณฑ์ยางหดตัว 9% สูงกว่าประเทศ (2.7%)
ผลิตภัณฑ์อาหารขยายตัว 0.8% สูงกว่าประเทศ (0.6%)
ผลิตภัณฑ์จากไม้ขยายตัว 5.8% สูงกว่าประเทศ (4.2%)

- อุตสาหกรรมการผลิตส่วนใหญ่เป็นการผลิต
สินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น ขึ้นกลางเพื่อการ
ส่งออก
- มีข้อจำกัดในการลงทุนและเข้าถึงด้าน
เทคโนโลยี





การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
ความเสี่ยงจากภัยพิบัติ กระทบต่อผลผลิต



ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี
เทคโนโลยีสำคัญในการยกระดับ
กระบวนการผลิต การจัดการข้อมูล
และการตรวจสอบย้อนกลับ



การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์
กติกการค้าและมาตรฐานระหว่างประเทศ
อาทิ มาตรฐาน EUDR RSPO IUU การผลิต
เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อความ
น่าเชื่อถือของสินค้า



การเข้าสู่สังคมสูงอายุ
สัดส่วนประชากรแรงงานภาคใต้ลดลงอย่าง
ต่อเนื่องเพิ่มความเสี่ยงด้านการขาดแคลน
แรงงานในภาคอุตสาหกรรม



พัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิต
ภาคอุตสาหกรรมสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว
ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

- ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานของวัตถุดิบ
สู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปขั้นกลาง ขึ้นปลาย
- ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมและ
สนับสนุนสถานประกอบการให้เปลี่ยนผ่านสู่อุตสาหกรรมสี
เขียว และ BCG Model



ยกระดับอุตสาหกรรมหลักของภาคใต้สู่การเป็น
อุตสาหกรรมการผลิตสินค้ามูลค่าสูง

- ปรับโครงสร้างการผลิตจากการแปรรูปขั้นต้นและ
ขั้นกลางไปสู่การผลิตขั้นปลายที่มีมูลค่าสูง
ผ่านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยและ
พัฒนา (R&D) โดยเน้นอุตสาหกรรมหลักของภาค
 อาทิ อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูปขั้นปลาย
อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มอย่างครบวงจร
อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล อุตสาหกรรม
ไม้ยางพาราแปรรูป และอุตสาหกรรมชุมชน

แนวทางที่ 4 การยกระดับด้านชายแดนสู่ด้านอัจฉริยะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของระบบเศรษฐกิจภาคใต้

สถานการณ์ปัจจุบัน

ประตูกำสำคัญเชื่อมไทยกับ มาเลเซียและ
เมียนมา ผ่านด่านหลัก 5 แห่ง
(สะเดา ปาดังเบซาร์ บ้านประกอบ วังประจัน
ระนอง) มูลค่าการค้ารวม **651,378 ล้านบาท**
35.9% ของประเทศทั้งหมด
ด้านศุลกากรสะเดามีมูลค่าการค้า
สูงสุดของประเทศ 24.9% ของประเทศ

.....
โครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของภาคใต้
ยังขาดความต่อเนื่อง ต้นทุนโลจิสติกส์สูง
และมี**ปัญหาคอขวด**ในการบริหารจัดการด้านศุลกากร
กระบวนการผ่านแดน **เกิดความล่าช้า**และความไม่
แน่นอนด้านเวลา สูญเสียโอกาสในการแข่งขันทาง
เศรษฐกิจของพื้นที่



บริบทการเปลี่ยนแปลง



การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์
ความมั่นคง ความต่อเนื่อง และความโปร่งใสของ
ห่วงโซ่อุปทาน เป็นปัจจัยชี้ขาดต่อการค้าและการ
ลงทุน พร้อมเปิดโอกาสความร่วมมือระดับภูมิภาค
ด้านชายแดนต้องมีมาตรฐานและระบบที่เชื่อถือได้



การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
อุทกภัยและภัยพิบัติที่เพิ่มขึ้น เพิ่มความไม่แน่นอน
ด้านต้นทุนและเวลาในการขนส่งข้ามแดน
สะท้อนความจำเป็นของระบบด่านที่ยืดหยุ่นและ
พร้อมรับความเสี่ยง



ความก้าวหน้าเทคโนโลยี
เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ช่วยลดขั้นตอน
ลดต้นทุน เพิ่มความเร็ว ความโปร่งใส และ
ความน่าเชื่อถือในการผ่านด่าน เป็นกลไกหลัก
ของการพัฒนาระบบด้านอัจฉริยะ

แนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา



**ยกระดับด้านชายแดนสู่ระบบอัจฉริยะที่มี
ประสิทธิภาพและยืดหยุ่น**

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์แบบครบวงจร
เชื่อมโยงการขนส่งหลายรูปแบบ
- ใช้ดิจิทัลและ AI ยกระดับด้านสู่ Smart Border
เพื่อลดคอขวด ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และ
รองรับความไม่แน่นอนจากภัยพิบัติและการค้าโลก



**เชื่อมโยงด้านชายแดนกับเศรษฐกิจพื้นที่
และห่วงโซ่เศรษฐกิจระดับภูมิภาค**

- พัฒนาด่านให้เป็นจุดเชื่อมการค้า การลงทุน
และคลัสเตอร์เศรษฐกิจของภาคใต้ เพื่อสร้าง
มูลค่าเพิ่ม ขยายโอกาสจากพื้นที่ชายแดนสู่พื้นที่
ตอนใน



**พัฒนากลไกการบริหารจัดการ ความร่วมมือ
และศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง**

- พัฒนากลไกบริหารจัดการด้านแบบบูรณาการ
เสริมความร่วมมือรัฐ-เอกชน-ประเทศเพื่อนบ้าน
ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพ
- ยกระดับทักษะบุคลากรด้านกติกการค้า ดิจิทัล
และการบริหารจัดการด่านสู่ด้านอัจฉริยะ

แนวทางที่ 5 การยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่พัฒนาทุนมนุษย์ในเชิงคุณภาพอย่างเสมอภาค และยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง

สถานการณ์ปัจจุบัน

ภาคใต้เผชิญความเปราะบางทางสังคมเพิ่มขึ้น
สะท้อนจากดัชนี HAI ที่ลดลงต่อเนื่องและ
ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ

ประชากร 7.40 ล้านคน (11.2% ของประเทศ)
เข้าสู่ สังคมสูงวัยสมบูรณ์ในปี 2571
อัตราพึ่งพิงรวม 56.1% ใกล้ค่าเฉลี่ยประเทศ
สุขภาพ ดัชนี HAI ลดลงต่อเนื่อง
NCDs 8,386 ราย/แสนคน (สูงกว่าประเทศ 7%/ปี)
การก้นักต่ำกว่าเกณฑ์ เพิ่มขึ้น สูงกว่าประเทศ
การศึกษา ดัชนี HAI สูงกว่าประเทศ
อัตราเข้าเรียน ม.ปลาย/อาชีวศึกษา ต่ำกว่าประเทศ
ช่องว่างคุณภาพ โรงเรียนเล็ก vs โรงเรียนใหญ่สูง
แรงงาน 4.4 ล้านคน บริการ 50.9% เกษตร 40.9%
ผลิตภาพแรงงาน 164,297 บ./คน (ประเทศ 273,161)
แรงงานนอกระบบ 59.3% (ประเทศ 52.7%)
รายได้ ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 359,518 บ./ปี (โตช้า)
หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค 34.5% (สูงกว่าประเทศ)
คนจนปี 2567 6.0% (ประเทศ 4.9%)
ยากจนเรื้อรัง (พัลลภ ระนอง สตูล)
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
คดีชีวิต/ร่างกาย/ทรัพย์สิน 173.1 ต่อแสนคน (ประเทศ 141.1)
คดียาเสพติด 772.9 ต่อแสนคน (ประเทศ 570.7)

บริบทการเปลี่ยนแปลง



การเข้าสู่สังคมสูงอายุ

ความต้องการด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้นและ
ความท้าทายของระบบบริการสาธารณสุข
การดูแลระยะยาว การเพิ่มขึ้นของประชากร
สูงอายุ มีแนวโน้มพบโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
เพิ่มขึ้น



การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

ส่งผลกระทบต่อตรงต่อการดำรงชีวิตและ
ความเป็นอยู่ของประชาชน (ที่อยู่อาศัย
ทรัพย์สิน) ส่งผลให้แรงงานในภาคที่พึ่งพา
กิจกรรมกลางแจ้งได้ผลกระทบ
มีความไม่ต่อเนื่อง



ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

ช่วยลดการพึ่งพาแรงงาน สามารถช่วย
ยกระดับทักษะแรงงาน

แนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา



ยกระดับทักษะแรงงาน ผลิตภาพแรงงาน และ
คุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างขีด
ความสามารถในการแข่งขันของภาคใต้และ
รองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสุขภาพ

- ต่อยอดแรงงานจากฐานเกษตร-ประมง เสริม
ศักยภาพผู้ประกอบการรายย่อย มาตรฐานวิชาชีพ
และการเรียนรู้ตลอดชีวิต



พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพเพื่อให้
ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างทั่วถึง
เท่าเทียม และมีสุขภาวะที่ดีตลอดช่วงชีวิต

- เน้นสุขภาพองค์รวม การป้องกัน NCDs
สุขภาพจิตแม่และเด็ก และการดูแลผู้สูงอายุ



ยกระดับและกระจายรายได้ของครัวเรือนเพื่อเสริม
ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก

- ส่งเสริมอาชีพทางเลือกและการ Upskill/Reskill
แรงงานนอกระบบ เพิ่มการจ้างงานในพื้นที่ การ
เข้าถึงทุน สวัสดิการ และทักษะการเงิน



แก้ไขปัญหาอาชญากรรม ป้องกันและปราบปราม
ปัญหายาเสพติดอย่างบูรณาการและยั่งยืน

- ใช้เทคโนโลยี แนวคิดเมืองอัจฉริยะ การปราบปราม
เชิงรุก การบำบัดและติดตามต่อเนื่อง พร้อมเสริม
พลังชุมชน

แนวทางที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

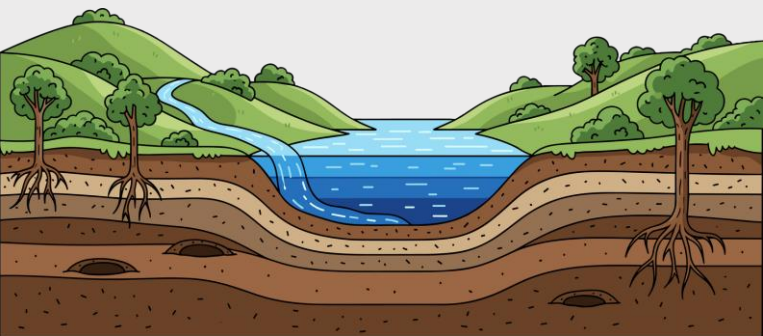
สถานการณ์ปัจจุบัน

ในภาพรวมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาคใต้มีความหลากหลาย เป็นฐานต่อยอดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาค อย่างไรก็ดี ยังมีประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ อาทิ ...

การเกิดอุทกภัย ในปี 62-66 อย่างต่อเนื่อง มีความถี่และรุนแรงขึ้น กระทบต่อความต่อเนื่องของภาคการผลิต การจ้างงาน ฐานรายได้และความเป็นอยู่ของประชาชน

พื้นที่กีดเซาะชายฝั่ง ปี 66 คิดเป็น 40.2% ของประเทศ ส่งผลกระทบต่อชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเล

การบริหารจัดการขยะยังขาดประสิทธิภาพ มีสัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้อง 26.6% ต่ำกว่าประเทศที่ 38.3% และมีปัญหาขยะทะเลที่ส่งผลกระทบต่อแนวปะการังและสัตว์ทะเลหายาก



บริบทการเปลี่ยนแปลง



การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
กระทบต่อฐานการผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาค และการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน แต่ก็นำมาพร้อมกับโอกาส เช่น เศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ



การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์
กติกาทางการค้าและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ กฎระเบียบว่าด้วยสินค้าปลอดการทำลายป่า (EU Deforestation Regulation: EUDR)



ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี
ระบบบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

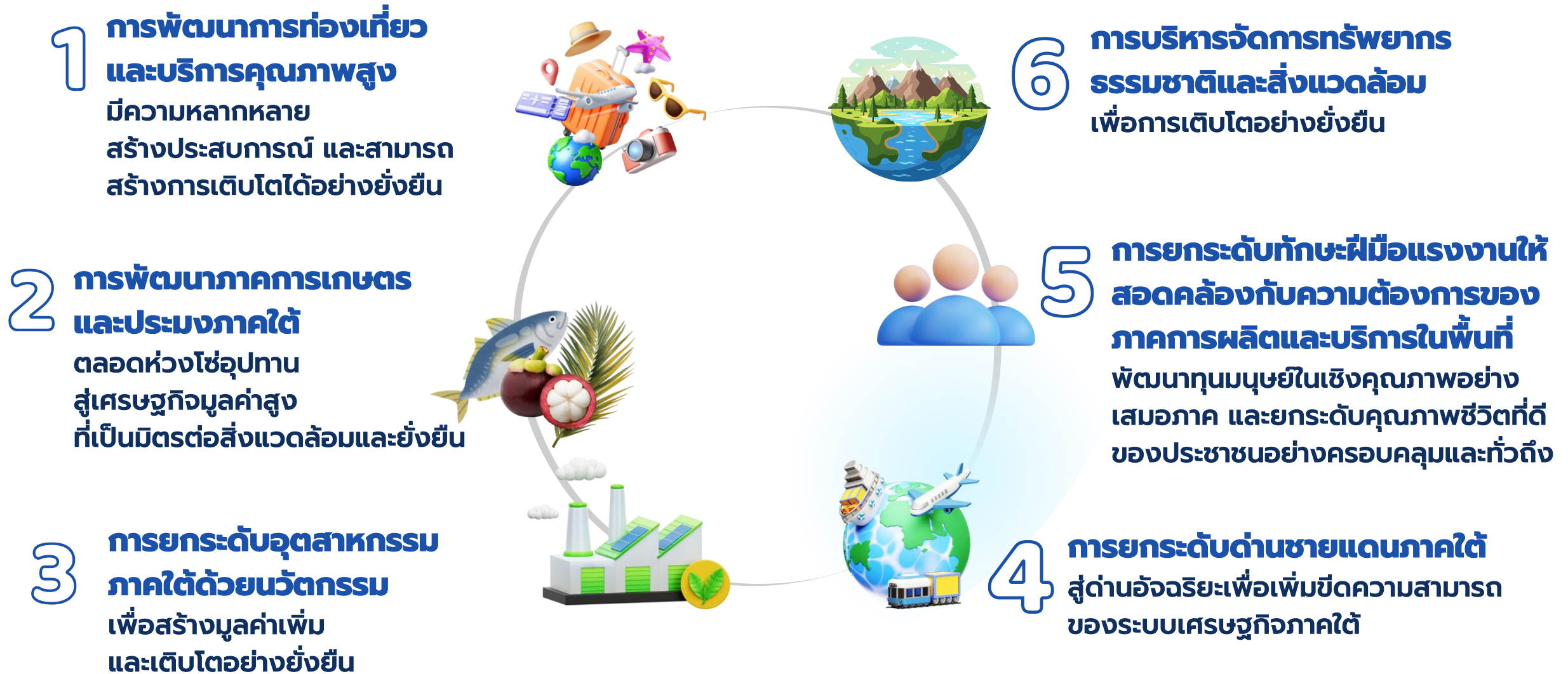


สังคมสูงวัย
ความต้องการด้านสุขภาพ

แนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา

- > **อนุรักษ์ ปันฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน**
 - พัฒนาศักยภาพชุมชนและท้องถิ่นให้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่อย่างยั่งยืน
 - ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการติดตาม/เฝ้าระวัง เพื่อการอนุรักษ์ปันฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- > **บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและ**
การพัฒนาเมืองที่ยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศ
 - ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการน้ำ
 - พัฒนาเมืองที่มีขีดความสามารถในการปรับตัว เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นของเมืองต่อสภาพภูมิอากาศ (Sponge City)
- > **แก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งอย่างยั่งยืน**
 - ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในการพัฒนาระบบติดตามการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ชายฝั่งทะเล
 - บูรณาการทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- > **ส่งเสริมและสนับสนุนการเติบโตบนฐาน**
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
 - ส่งเสริมการผลิต การบริโภค และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาที่ยั่งยืน และสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมโอกาสในการลงทุน

สรุปแนวทางการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2571 - 2575



ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
พ.ศ. 2561-2580



(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14
พ.ศ. 2571-2575



(ร่าง) เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้
พ.ศ. 2571-2575



(ร่าง) วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคต
ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยพ.ศ. 2571-2580



(ร่าง) เป้าหมายแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2571-2575



(ร่าง) แผนพัฒนาเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2571-2575

ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข
เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม
ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน

เศรษฐกิจขยายตัวอย่างทั่วถึง
และยั่งยืน

มุ่งขับเคลื่อนการพัฒนา
เศรษฐกิจสุขภาพ (Wellness Economy) เพื่อสร้างการเติบโตทาง
เศรษฐกิจของภาคใต้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน

ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าสู่ความเป็นสากล
และเกษตรแนวใหม่ เพื่อสังคมแห่งความสุขและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน
ขอบคุณค่า

สงขลา ศูนย์กลางเศรษฐกิจของ IMT- GT และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

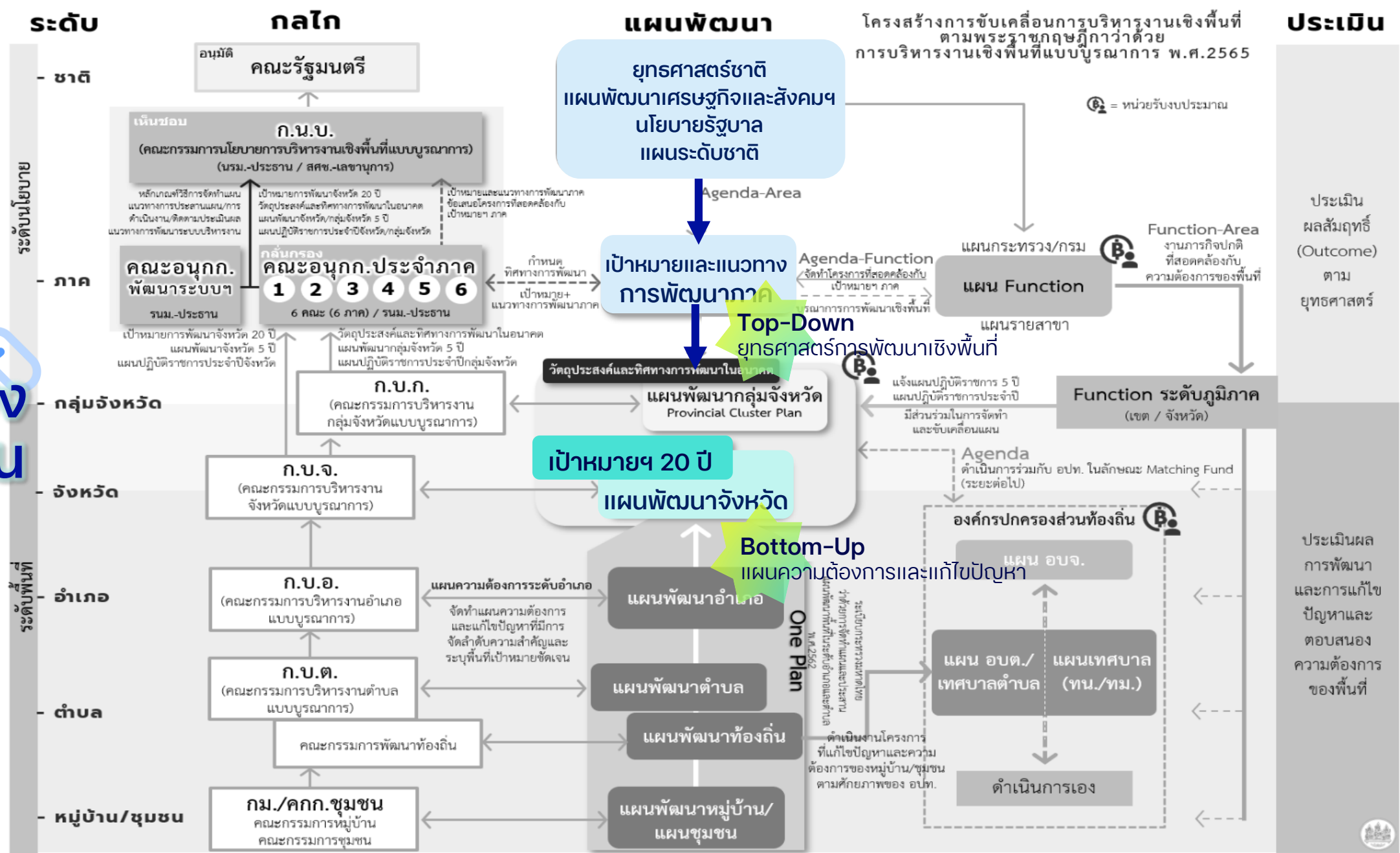






1. ทิศทางการพัฒนาในอนาคต แผนพัฒนาประเทศและแผนพัฒนาในระดับพื้นที่

ความเชื่อมโยงของแผน



ปฏิทินการดำเนินงานจัดทำแผนและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และส่วนราชการ



จะทำโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์
เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดสงขลาต้องเริ่มจากตรงไหน?

1) หลักการในการจัดทำแผนพัฒนา

Plan :

ยุทธศาสตร์นโยบาย และแผนที่สำคัญ
เชื่อมโยงนโยบายและแผนที่อยู่ระดับเหนือขึ้นไป
โดยนำประเด็นที่สอดคล้องกับ
พื้นที่มาถ่ายทอดเป็นข้อเสนอโครงการ

Pain Point : ปัญหา และความต้องการ

คำนึงถึงการตอบสนองความต้องการของ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาคำคัญ
ให้ตรงจุด ลดการถ่วงรั้งการพัฒนา

Potential : ศักยภาพ

นำทรัพยากรที่มีอยู่ ความสามารถ โอกาส และ
ความโดดเด่นของพื้นที่มาต่อยอด และผลักดัน
ให้เป็นกลจักรและพลังขับเคลื่อนการพัฒนา

Performance :

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
พิจารณาผลการพัฒนาที่ผ่านมา เพื่อการต่อยอด
เป้าหมายและแนวทางการพัฒนา เน้นการมุ่งไปข้างหน้า
สู่เป้าหมายที่คาดหวังอย่างต่อเนื่อง

Partner : ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

คำนึงถึงความพร้อม การยอมรับ และบทบาทร่วม
ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนา
ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

SWOT
Analysis

เป้าหมาย
การพัฒนา
V
ประเด็นการพัฒนา

Key Success Factors Analysis

สิ่งที่ยังต้องเติมเต็ม
เพื่อบรรลุเป้าหมายที่คาดหวัง

ห่วงโซ่คุณค่า
แผนงาน
โครงการ

Purpose
คำคาดหวัง

Gap & Missing Link Analysis

จุดอ่อน อุปสรรค ปัจจัยสำคัญ
ที่ยังไม่มีแต่จำเป็นต้องมี

นโยบายการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

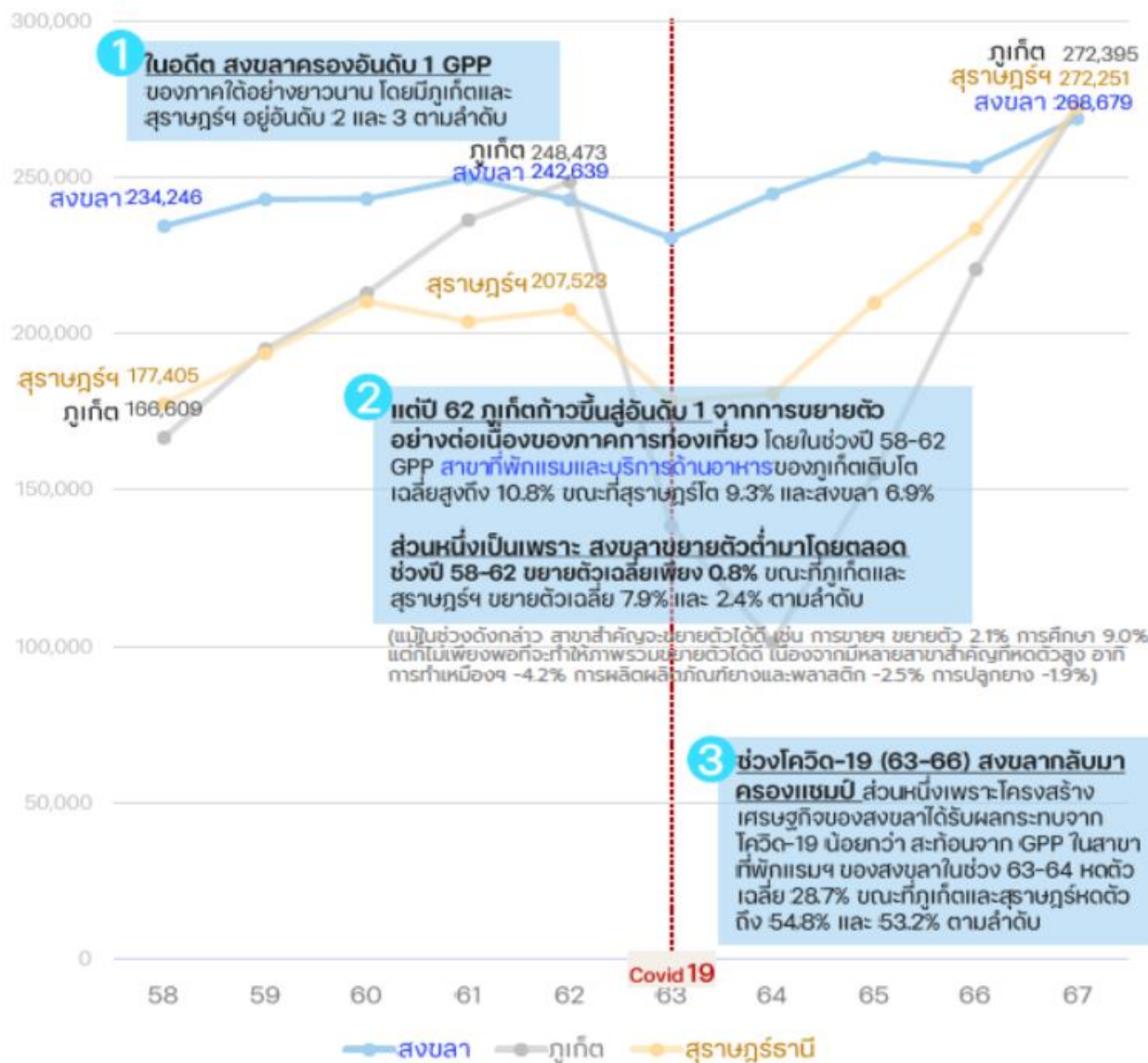
1. ยึดแผนระดับชาติ
2. ให้ความสำคัญกับ เป้าหมาย และ แนวทางการพัฒนาภาค
3. คำนึงถึงความต้องการ & ศักยภาพ ของประชาชนในจังหวัด โดย กระบวนการ One Plan
4. มุ่งเน้น ทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุก ภาคส่วน ส่วนราชการ เอกชน ประชา สังคม ชุมชน
5. กำหนด เป้าหมายและตัวชี้วัด ที่ชัดเจน
6. เสนอแผน 5 ปี ตั้งแต่ปี 2571 โดยไม่ ต้องปรับปรุงแผนทุกปี

วิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

1. จัดตั้งเครือข่ายการพัฒนาจากทุกภาคส่วน
2. วิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาจังหวัดที่เกี่ยวข้อง
3. ประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา โดยเปรียบเทียบกับตัวชี้วัด พร้อมหาสาเหตุการไม่บรรลุเป้าหมาย
4. ใช้ระบบ One Plan เพื่อรับฟังความเห็นของ ประชาชน ปัญหาและความต้องการของ ประชาชนแต่ละที่ในจังหวัดคืออะไร การพัฒนา กลุ่มเป้าหมายเป็นใคร
5. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาช่วยกันวิเคราะห์ (SWOT ฯลฯ)
6. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาใช้ประโยชน์จาก ศักยภาพและโอกาสของกลุ่มจังหวัดจังหวัด ลด ข้อจำกัดและอุปสรรคการพัฒนา
7. กำหนดประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา แผนงานโครงการ

ส่องมูลค่าและการขยายตัวของ GPP อดีต - ปัจจุบัน เพื่อฉายภาพการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ 3 จังหวัดสำคัญภาคใต้

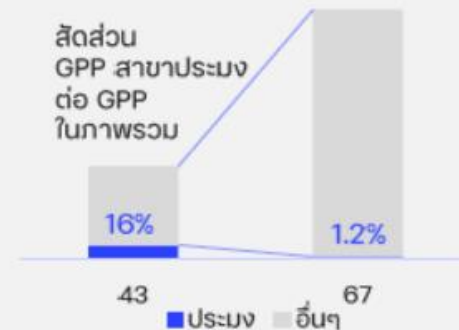
มูลค่า GPP ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ล้านบาท)



แล้ว ปัญหา อยู่ที่ไหน? หรือเครื่องยนต์เศรษฐกิจบางตัวเริ่มอ่อนแรง?

“ประมงล้มหาย...และ (อาจ) ไม่กลับมา”

วิกฤตภาคประมง สาขาประมงเคยเป็นฟันเฟือง
เศรษฐกิจหลักของสงขลาและเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้
โดยเคยติดโตสูงสุดในปี 2543 ด้วยมูลค่า 15,947 ลบ.
(16% ของ GPP) ก่อนจะสูญเสียตำแหน่งแชมป์เป็นครั้งแรก
ในปี 60 ให้แก่ชุมชน ปัจจุบัน GPP สาขาประมงของสงขลา
เหลือเพียง 3,239 ลบ. (1.2% ของ GPP จังหวัด)



“การผลิตเริ่มแผ่ว”

สาขาการผลิต หดตัวเฉลี่ย 2.6% ในช่วง 63-67
ส่วนทางกับสุราษฎร์ ที่ขยายตัว 1.9% แม้ว่าโครงสร้าง
การผลิตส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกัน (อาหาร ไม่ ยาง
และพลาสติก) แต่สุราษฎร์ยังคงมีจุดแข็งสำคัญอื่น ๆ
เช่น สาขาการผลิตเครื่องดื่ม ซึ่งในปี 67 มีมูลค่าสูงถึง
5,009 ลบ. ขณะที่สงขลาที่มีมูลค่าเพียง 107 ลบ.



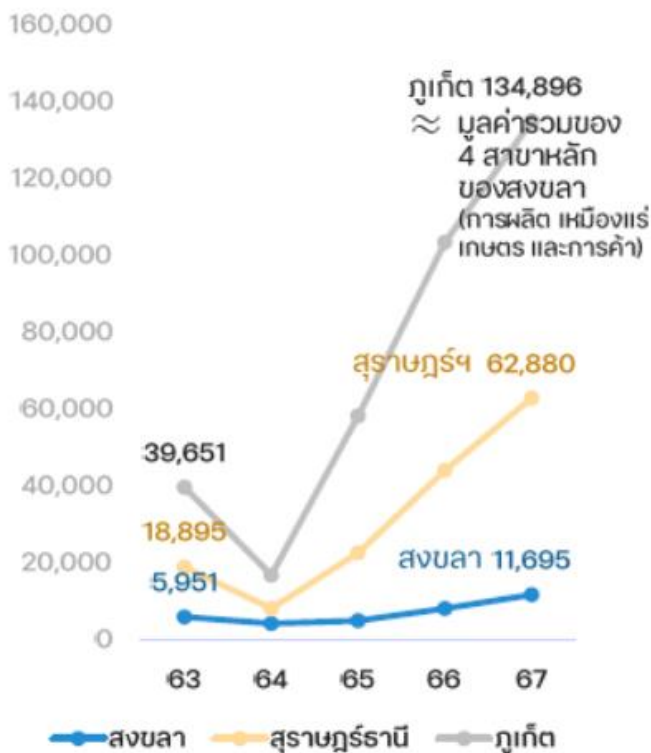
“ท่องเที่ยว ทรงๆ / พักไม่นาน จับจ่ายไม่สูง”



จุดเปลี่ยนสำคัญในปี 2567: แต่มีต่อที่พายุเกิดและสราษฏร์ฯ วัจฉว แฉงสงขลาลไปอื่คครั้ง!

ภูเก็ท แฉงหน้าสงขลาลด้วยภาคการท่งเทีย
ในปี 2567 GPP สาขาท่งพิคแรมฯ ของภูเก็ทมีมูลค่าสูง
ถึง 134,896 ลบ.บณะที่สงขลาลมีมูลค่าเพียง 11,695 ลบ.
และเมื่อเปรียบเทียบ GPP สาขาท่งพิคแรมฯ ระหว่ง
ปี 62 กับ 67 พบว่าภูเก็ทขยายตัว 21.6%
ส่วนสงขลาลขยายตัวเพียง 8.9%

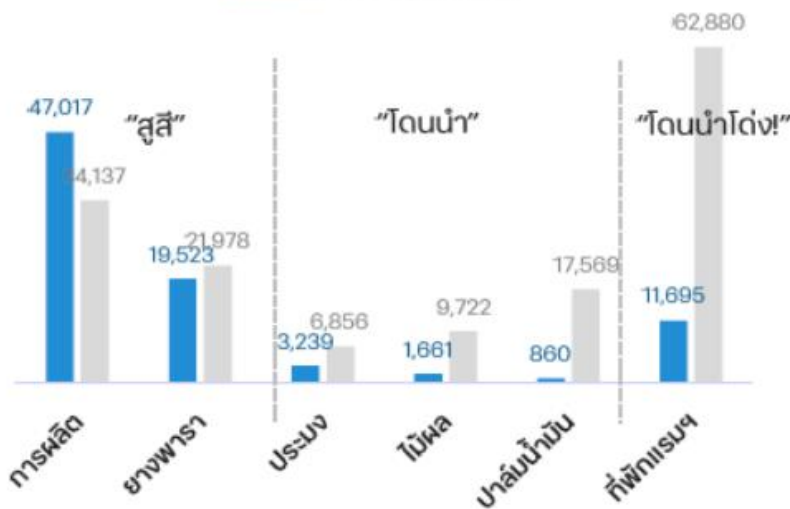
GPP สาขาท่งพิคแรมและบริการด้านอาหาร



สราษฏร์ฯ แฉงหน้าด้วยการเติบโตแบบรอบด้าน
(ท่งเทีย เกษตร และการผลิต)

ในปี 2567 GPP สาขาท่งพิคแรมฯ ของสราษฏร์ฯมีมูลค่า
62,880 ลบ. บณะที่สงขลาลอยู่ที่ 11,695 ลบ. สำหรับภาคเกษตร
แม้ท่ง 2 จังหวดจะมีมูลค่าสาขาลางพาราลจะใกล้เคียงกัน
(สราษฏร์ฯ 21,978 ลบ. และสงขลาล 19,523 ลบ.)
แต่ในสาขาลประมงสราษฏร์ฯมีมูลค่าได้สูงถึง 6,856 ลบ.
ส่วนสงขลาลทำได้ 3,239 ล้านบาท ยังไปกว่นัน
สราษฏร์ฯยังมีพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม
ได้อย่างเด่นชัด อาทิ ปาล์มน้ำมัน (17,569 ล้านบาท)
และผลไม้ (9,722 ล้านบาท)

มูลค่า GPP ในปี 2567 (ล้านบาท)
สงขลา VS สราษฏร์ฯ



แม้ท่ง 3 จังหวดจะบับเคียวกันในเชิงมูลค่า
ทางเศรษฐกิจมาอย่างยาวนาน แต่กลับมี
โมเดลเศรษฐกิจ ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

ภูเก็ท

- เศรษฐกิจแบบพึ่งพาภาคส่วนเดียว
พึ่งพาสาหการท่งเทียเป็นหลัก
- แต่ในระยะหลังเริ่มมีการกระจายความเสี่ยง
ไปสู่สาขาลประมงเพิ่มขึ้น มีการผลักดันสินค้าประมงมูลค่าสูง
เพื่อบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 เช่น กุ้งมังกรเจดสี
ปลาช่อนทะเล (หรือปลาแฉลมอนดำ) และหอยมุก

สราษฏร์ฯ

- เศรษฐกิจแบบผสมผสานที่มีดาวเด่น
มีฐานเศรษฐกิจที่สมดุลและหลากหลาย
- พึ่งพาท่งสาขาลบริการท่งเทีย
ภาคเกษตรกรรม (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และการประมง)
รวมถึงสาหการผลิต (ไม้ อาหาร ยาง และพลาสติก)

สงขลา

- เศรษฐกิจแบบกระจายตัว
แต่ขาดเครื่องยนต์หลัก
- พึ่งพาโครงสร้างรายได้จากหลายภาคส่วน
ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ สสาหการทำเหมืองแร่
การค้า การผลิตก๊าซธรรมชาติ ภาคเกษตรกรรม
(ยางพารา พืชผัก และการประมง) รวมถึง
ภาคการผลิต (ผลิตภัณฑ์อาหารและผลิตภัณฑ์ยาง)

ท่งท่าย “หัวใจสำคัญของการพัฒนาคือความยั่งยืน + Resilience
สงขลาไม่จำเป็นต้องไล่ตามจังหวดอื่น ๆ แต่ต้องตอบตัวเองให้ชัด
ว่าขีดความสามารถที่แท้จริงของสงขลา คืออะไร
และจะนำสิ่งนั้นไปสร้างเป็น ‘มูลค่าเพิ่มที่ยั่งยืน’ ได้อย่างไร...
นี่คือโจทย์ที่สำคัญกว่าตัวเลขใดๆ”



องค์ประกอบ+กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดฯ

2

องค์ประกอบของแผนพัฒนาฯ



1) ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

- ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ
- ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ : เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่
- ผลการพัฒนา-แก้ไขปัญหাজังหวัด/กลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

2) ประเด็นการพัฒนา

- บทวิเคราะห์
- เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (ระยะ 5 ปี)
- ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
 - ประเด็นการพัฒนา
 - เป้าประสงค์ ของแต่ละประเด็นการพัฒนา
 - ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
 - แนวทางการพัฒนา
 - แผนงาน โครงการสำคัญ และกิจกรรมหลักโดยสังเขป

เป็นเป้าหมายที่ต้องการจะบรรลุในแต่ละช่วง 5 ปี ของเป้าหมายฯ 20 ปี /วิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาในอนาคต

ต้องสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ตามเป้าหมาย ที่ต้องการจะบรรลุในแต่ละช่วง 5 ปี ของเป้าหมายฯ 20 ปี/วิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาในอนาคต

คือ แผนงานย่อย ที่กำหนดไว้ในเป้าหมายฯ 20 ปี/วิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาในอนาคต

สำหรับโครงการอื่นที่สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาสามารถเสนอในแผนปฏิบัติการประจำปีได้ กรณีที่ส่วนราชการ อปท. เอกชน/ชุมชน ต้องร่วมเสนอโครงการสำคัญเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน ประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยใช้งบประมาณของหน่วยงานเอง ให้เสนอเฉพาะโครงการที่มีความสำคัญ ให้ครอบคลุมทั้งช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนา (5 ปี) โดยไม่ ควรเพิ่มเติมโครงการทุกปี เพื่อไม่ให้เป็นเหตุให้ต้องมีการปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดทุกปี

3

แนวทางการประสานแผน

แนวทางการประสานแผน/การดำเนินโครงการ ที่กลุ่มจังหวัด/จังหวัด ที่อยู่ในกลุ่มจังหวัด ต้องร่วมดำเนินการกับกลุ่มจังหวัดอื่น/จังหวัดอื่น ที่อยู่นอกกลุ่มจังหวัด

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดบูรณาการการจัดทำแผนงานและโครงการร่วมกัน และให้จัดทำบันทึกความร่วมมือในการ ดำเนินการ โดยให้มีการระบุหน้าที่ความรับผิดชอบและงบประมาณในการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน

4

การจัดประชุมหารือ

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการจัดประชุมปรึกษาหารือ ตาม ม.24 และ ม.34 วรรค 4

แผนพัฒนาจังหวัด

ให้ ผู้ว่าราชการจังหวัด

นำร่างแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2571 - 2575
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 -2575

รับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับ บุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด (ม.24)

ให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) นำผลการประชุมมาปรับปรุง แผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด

นำร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2571 - 2575
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 -2575

รับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับ บุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในกลุ่มจังหวัด (ม.34 วรรค 4)

ให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) นำผลการประชุมมาปรับปรุง แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป



กระบวนการหลังจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดฯ แล้วเสร็จ

1

การแจ้งแผนฯ ต่อส่วนราชการ

เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดประกาศใช้แล้ว

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด แจ้งแผนพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แล้วแต่กรณี ต่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ (ม.25 และ ม.34 วรรคสี่)

2

กระบวนการ-การจัดส่งแผนฯ



กำหนดส่งแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2569

ทั้งนี้ หากฝ่ายเลขานุการฯ มีความเห็นให้ปรับปรุง/แก้ไข จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะต้องดำเนินการปรับปรุง/แก้ไข และจัดส่งให้ฝ่ายเลขานุการฯ ภายในวันที่ 30 กันยายน 2569

3

การปรับปรุง/ทบทวนแผนฯ

• ให้ปรับแผนฯ เฉพาะในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่

- การปรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนระดับชาติอื่นๆ
- มีบริบทการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ หรือศักยภาพ/โอกาสที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว
- การปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ 20 ปี / วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

• ให้ ก.บ.จ. / ก.บ.ก. ดำเนินการปรับปรุงแผนฯ ตาม ม.27 หรือ ม.34 แล้วแต่กรณี โดยให้ดำเนินการกระบวนการจัดทำแผนและการประชุมปรึกษาหารือ ตาม ม.21 และ ม.24 โดยอนุโลม

• การปรับปรุงแผนดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับ

- เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี หรือ
- วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด



ส่งฝ่ายเลขานุการฯ 3 หน่วยงาน
ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม
ของปีที่ปรับปรุงแผน

เสนอ

“คณะอนุกรรมการประจำภาค”
พิจารณาให้ความเห็นชอบ

การจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรม (จ.3 / กจ.3)

ให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดเสนอแผนงานโครงการที่มีลำดับความสำคัญสูงและมีผลกระทบ (impact) สูงต่อการพัฒนา ทั้งนี้ **ไม่จำกัดจำนวน** แผนงานโครงการที่เสนอ พร้อมทั้งจัดเรียงลำดับความสำคัญ ซึ่ง มท. เป็นผู้รวบรวม และประสานแจ้งกระทรวง/กรมเพื่อรับไปพิจารณาบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีของกระทรวง/กรมต่อไป

โดยมี**ลักษณะโครงการ** ดังนี้

1. โครงการต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนา ในอนาคตของกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งมีการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)
2. โครงการจะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย
3. โครงการ**ต้อง**ไม่เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือก่อสร้าง อาคารสถานที่ และระบบสาธารณูปโภค ของส่วนราชการ เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการซึ่งประชาชนไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงและไม่สะท้อนถึงการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งไม่เป็นการอบรม**เจ้าหน้าที่รัฐ**ตามภารกิจปกติของส่วนราชการ
4. โครงการที่เสนอ**ควรเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด** ซึ่งประสงค์ให้กระทรวง/กรมดำเนินการ และสอดคล้องกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด
5. กรณี**โครงการที่เสนอเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินงบประมาณสูง และต้องดำเนินการหลายปีงบประมาณ ควรเสนอเป็นโครงการศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้น (Feasibility Study)** ของโครงการนั้น ๆ
6. โครงการ**มีศักยภาพสามารถดำเนินการได้** และหน่วยดำเนินการมีความพร้อมในการดำเนินการ
7. โครงการที่เสนอ**ไม่ควรเป็นโครงการขนาดเล็ก** เว้นแต่มีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องดำเนินการและมีผลกระทบ (Impact) สูงต่อการพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด
8. การเสนอโครงการต้อง**มีการแสดงรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม และรายละเอียดการก่อสร้างที่ชัดเจน** โดยระบุหน่วยดำเนินการ พื้นที่เป้าหมาย และมีการประมาณการค่าใช้จ่ายที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

จ.3 / กจ.3

เพื่อที่จะให้โครงการ จ.3/กจ.3 ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรมอย่างเป็นรูปธรรม

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ควรประสานหารือ กับหน่วยงานภารกิจในพื้นที่ ในการจัดทำโครงการ จ.3/กจ.3 เพื่อให้บัญชีโครงการที่เสนอจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดเป็นบัญชีโครงการเดียวกับที่กระทรวง/กรม จัดตั้งคำขอ ทำให้เวลา mapping และติดตามประเมินผล จะเห็นถึงโครงการที่นำไปสู่การขับเคลื่อนและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้อย่างมีนัยสำคัญ

1

องค์ประกอบของแผนปี



1. บทสรุปผู้บริหาร (สรุปสาระสำคัญของแผน)
2. ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ
3. สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 25xx
 - การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนฯ
 - สาระสำคัญของแผนฯ
 - วัตถุประสงค์
 - เป้าหมายการพัฒนาและตัวชี้วัด (ยึดตามแผนพัฒนาฯ)
 - ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด (ยึดตามแผนพัฒนาฯ)
 - แผนที่ตั้งงบประมาณที่ตั้งหลักของกิจกรรมของโครงการ
 - โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 25xx (แบบ จ.2)
 - ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
 - แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานของโครงการ
 - + แบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่าย (1 ชุด : 1 กิจกรรมหลัก)
 - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปดำเนินการ

2

การจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรม (แบบ จ.3 / กจ.3)



จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอแผนงาน
โครงการที่มีลำดับความสำคัญสูง +
มีผลกระทบสูงต่อการพัฒนา +
ไม่จำกัดจำนวนแผนงานโครงการที่เสนอ +
จัดเรียงลำดับความสำคัญ โดยโครงการจะต้องมี
ลักษณะตามที่กำหนด

➔ มท. ประมวลรวบรวม + ประสานแจ้งกระทรวง

➔ กระทรวงพิจารณา
บรรจุในแผน
ปฏิบัติการต่อไป

3

กระบวนการและกำหนดการส่งแผนปฏิบัติการประจำปี ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด



ก.บ.จ. / ก.บ.ก.
เสนอโครงการ
โดยจัดลำดับ
ความสำคัญ



แผนปี 2571 กำหนดส่งฝ่ายเลขานุการฯ
แบบ จ.3/กจ.3 > ภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2569
แผนปี 71 > ภายในวันที่ 30 กันยายน 2569
แผนปี 2572-75 กำหนดส่งฝ่ายเลขานุการฯ ภายใน
วันที่ 31 กรกฎาคม ของปีงบประมาณที่จัดทำแผนฯ

4

การแจ้งโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีแก่หน่วยงานของรัฐ (ม.30 และ ม.34 วรรคสี่)

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด แจ้งโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี
ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของ
รัฐหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วย ให้หน่วยงานของรัฐหน่วยนั้นทราบ เพื่อประสาน
การดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

5

การจัดประชุมหารือ + การจัดทำบันทึกความร่วมมือ (ม.56 และ ม.58)



เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามแผน ให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัด
จัดประชุมหารือร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ อปท.
และหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อจัดทำบันทึกความร่วมมือ
ในการบูรณาการจัดทำโครงการ+งบประมาณจากทุกแหล่ง
งบประมาณ ตามแบบฟอร์มที่ ก.น.บ. กำหนด

ก.น.บ.
เพื่ออนุมัติ
ให้บังคับใช้

หน่วยงานของรัฐ
เสนอขอรับ
การจัดสรร
งบ.ประจำปี

6

การสรุปการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด



จังหวัด/กลุ่มจังหวัดสรุป โครงการ กิจกรรม
และงบประมาณ ผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ ปัญหา
อุปสรรคในการดำเนินโครงการ

➔ นำเข้าระบบ eMENSCR
ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุด
ปีงบประมาณ

จุดเน้นการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571-2575

มติ ก.น.บ. 1/2569 (23 เม.ย. 69)

- 1** สัดส่วนโครงการประเภทถนน สิ่งอำนวยความสะดวก และขุดลอกแหล่งน้ำ/คลอง **ไม่เกิน 20%** และควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยดำเนินการ
- 2** ให้ความสำคัญกับโครงการสร้างงานสร้างอาชีพ/การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
 - ✓ การอบรมพัฒนาทักษะอาชีพโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Up-Skill / Re-Skill / New-Skill)
 - ✓ การแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร อาทิ การแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์
 - ✓ การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน/OTOP
- 3** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด
- 4** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางสังคม
- 5** โครงการกลุ่มจังหวัด จะต้องเป็นโครงการที่ได้ประโยชน์ร่วมกัน มีความเชื่อมโยง และบูรณาการการทำงานตั้งแต่ 2 จังหวัดขึ้นไป โดยจะต้องกำหนด “ตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI)” ในแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการ (แบบ กจ.2) เพื่อแสดงตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย โดยระบุผู้ที่ได้รับประโยชน์/พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จำแนกรายจังหวัด/พื้นที่อย่างชัดเจน



ความสอดคล้องและเชื่อมโยงของแผน



- สอดคล้องกับศักยภาพ/โอกาสของพื้นที่
- มีการเชื่อมโยงในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)
- เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด
- สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนระดับชาติ นโยบายรัฐบาล เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค
- จุดเน้น : (1) การส่งเสริมการสร้างงาน สร้างอาชีพ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของพื้นที่
(2) การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
(3) การพัฒนา/แก้ไขปัญหาทางสังคม
- ให้ความสำคัญต่อการรับฟังความคิดเห็นของภาคเอกชน และนำมาเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการพิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ความพร้อม-ความเหมาะสมของโครงการ

- มีรายละเอียดข้อมูลและเอกสารครบถ้วนตามที่ ก.น.บ.กำหนด (ตาม ป13)
- ดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีการรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย และต้องมีการจัดตั้งงบประมาณสำหรับบริหารจัดการและบำรุงรักษาสินทรัพย์ในระยะต่อไป (กรณีมีสินทรัพย์)
- มีความเหมาะสมเป็นไปได้ : ด้านเทคนิค (วิธีการ/รูปแบบที่ใช้ในการดำเนินงาน)
ด้านกายภาพ (ความพร้อมของพื้นที่ บุคลากร การบริหารจัดการ)
ด้านงบประมาณ (ความสมเหตุสมผลของวงเงิน)
ด้านระยะเวลา (ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ)
- แสดงผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ มีตัวชี้วัด-ค่าเป้าหมายที่สะท้อนความคุ้มค่า+ผลสำเร็จ
- ต้องได้รับอนุญาต/อนุมัติ/ความเห็นชอบให้ดำเนินการ จากหน่วยงาน/คณะกรรมการที่มีอำนาจ
- โครงการของกลุ่มจังหวัด ต้องเป็นโครงการที่ได้ประโยชน์ร่วมกัน มีความเชื่อมโยง และบูรณาการการทำงานตั้งแต่ 2 จังหวัดขึ้นไป ระบุผู้ได้รับประโยชน์/พื้นที่ในแต่ละจังหวัด โดยจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI) และต้องไม่มีลักษณะเป็นการแบ่งงบประมาณกลุ่มจังหวัดเป็นสัดส่วนตามจำนวนจังหวัด
- กรณีโครงการที่ดำเนินการโดย อปท. ควรเป็นโครงการที่เกี่ยกับศักยภาพด้านงบประมาณและต้องเป็น อปท. ที่มีศักยภาพและความชำนาญในการดำเนินโครงการ

การเสนอโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่อง

- สามารถเสนอโครงการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่องได้ โดยแบ่งระยะเวลาดำเนินการเป็นรายปี (Phasing) พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็น กรณีมีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อม ให้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนเสนอโครงการ

โครงการที่ดำเนินการต่อเนื่อง/ดำเนินการประจำทุกปี

- จัดส่งเอกสาร/รายงานความสำเร็จ/ข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มาพร้อมกับข้อเสนอโครงการ

การจัดลำดับความสำคัญ

- มีการจัดลำดับความสำคัญรายโครงการภายใต้แผน สำหรับโครงการโครงสร้างพื้นฐาน ให้จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมภายใต้โครงการ เพื่อประกอบการพิจารณา

ไม่เป็นการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ



- ยกเว้น เป็นการตอบสนองประเด็นสำคัญของการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และเป็นประโยชน์กับประชาชนโดยรวม รวมทั้งมีการวิเคราะห์สถานการณ์/ประเด็นปัญหาในแผนพัฒนา

ไม่เป็นการก่อสร้าง พัฒนา หรือปรับปรุงถนน สิ่งอำนวยความสะดวก ขุดลอกแหล่งน้ำ/คลอง

- ยกเว้น มีความจำเป็นเร่งด่วน/มีความเสียหายอย่างรุนแรง/เป็นพื้นที่ห่างไกล/ทุรกันดาร
 - โครงการประเภทถนน สิ่งอำนวยความสะดวก และขุดลอกแหล่งน้ำ/คลอง จะต้องจัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณา อาทิ เอกสารแสดงความเสียหาย ภาพถ่าย ฯ
- ก.น.บ. จะพิจารณาสนับสนุนโครงการก่อสร้าง/พัฒนา/ปรับปรุงถนน สิ่งอำนวยความสะดวก ขุดลอกแหล่งน้ำ/คลอง ไม่เกินร้อยละ 20 ของ **กรอบการจัดสรรงบประมาณ**

ไม่เป็นการซ่อมแซมสินทรัพย์เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ

- ยกเว้น ค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา /ค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์ที่เกิดจากงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ

ไม่มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษา/อบรม

- ยกเว้น เป็นประเด็นสำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด อาทิ ด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Up-Skill/Re-Skill/New-Skill) /ประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่ระบุในแผนพัฒนา
- เงื่อนไข : (1) กลุ่มเป้าหมายหลักต้องไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่ใช่มูลนิธิ/หน่วยงานราชการ โดยคำนึงถึงการกระจายตัวอย่างเท่าเทียม เว้นแต่เป็นการอบรมที่ต่อยอด เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับการพัฒนาองค์ความรู้/ทักษะที่เพิ่มมากขึ้น
(2) แสดงเป้าหมายโดยรวมและขอบเขตการดำเนินงานระหว่างจังหวัด/กลุ่มจังหวัด กับส่วนราชการให้ชัดเจน + แนบ (ร่าง) กำหนดการอบรม/หลักสูตร
(3) หากจำเป็นต้องจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์/วัสดุอุปกรณ์เพื่อประกอบการฝึกอบรม ต้องไม่เป็นการซื้อเพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรงทั้งโครงการ (ต้องเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม)

ไม่เป็นการเดินทางไปต่างประเทศ

- ยกเว้น เป็นกิจกรรมที่มีข้อผูกพันในเรื่องการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การเสริมความสัมพันธ์กับกลุ่มประชาคมอาเซียน และพันธกรณีที่เกี่ยวข้อง
- มีแผนการดำเนินงานที่สะท้อนถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งแนบ (ร่าง) กำหนดการ และความเห็นจากหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง + ผลการดำเนินงาน (ถ้ามี) + จัดทำรายงานผลการดำเนินงานภายหลังจากการเดินทางไปต่างประเทศทุกกรณี (45 วันหลังเดินทาง)

ไม่ควรเป็นโครงการขนาดเล็ก

- กรณีงบลงทุน ไม่ควรเป็นโครงการขนาดเล็กที่มีวงเงินงบประมาณต่ำกว่า 500,000 บาท ยกเว้น มีความจำเป็นอย่างยั้งที่ต้องดำเนินการ โดยจะต้องส่งเอกสารที่แสดงถึงความจำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย อาทิ ภาพถ่ายความเสียหาย

รายละเอียดข้อมูลและเอกสารประกอบการพิจารณาโครงการ ตามที่ ก.น.บ. กำหนด

- (1) กรณีงบประมาณ : ☐ แบบสรุปรายการ + เอกสารประมาณราคา/ปร.4-ปร.5
☐ แผนที่และภาพพื้นที่ดำเนินโครงการ+พิกัด
☐ เอกสารแสดงความพร้อมของพื้นที่ / เอกสารการยื่นคำขอ / เอกสารแสดงการอนุญาต/ยินยอมให้ใช้พื้นที่
☐ เอกสารประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
☐ แผนบริหารจัดการฯ/แนวทางการบริหารจัดการหลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ
☐ เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ใบอนุญาตขุดเจาะบ่อบาดาล (กรณีขุดเจาะบ่อบาดาล)

กรณีจัดซื้อครุภัณฑ์ : ☐ ครุภัณฑ์ตามบัญชีราคามาตรฐานของทางราชการ > จัดส่งเอกสารราคาครุภัณฑ์ที่เป็นราคามาตรฐาน
☐ ครุภัณฑ์นอกบัญชีราคามาตรฐานของทางราชการ > จัดส่งใบเสนอราคา 3 ราย + รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (SPEC)
+ เหตุผลความจำเป็น + ความพร้อมด้านบุคลากรในการใช้ครุภัณฑ์และพื้นที่ติดตั้ง
- (2) กรณีงบดำเนินงาน : ☐ กรณีเป็นการจ้างเหมาบริการ > จัดส่งรายละเอียดขอบเขตการดำเนินงาน (TOR)
☐ กรณีจัดซื้อวัสดุ > จัดส่งใบเสนอราคาอย่างน้อย 3 ราย
- (3) กรณีโครงการที่ต้องจัดซื้อ/จัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบป้องกันภัย ระบบทะเบียน หรือระบบอื่นในทำนองเดียวกัน และมีความประสงค์จะโอนให้หน่วยงานอื่นของรัฐ > ให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจัดทำ
☐ บันทึกความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร (MOU) กับหน่วยงานที่รับโอนดังกล่าว > จัดส่งมาพร้อมกับข้อเสนอโครงการ
- (4) กรณีโครงการที่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต/อนุมัติ/ความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐ/ผู้มีอำนาจ/คณะกรรมการตามที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ > ให้ดำเนินการตาม ม.29
☐ เอกสารการยื่นคำขอหรือผลการพิจารณาการอนุญาต/อนุมัติ/ความเห็นชอบ > จัดส่งมาพร้อมกับข้อเสนอโครงการ
- (5) กรณีโครงการที่ดำเนินการโดย อปท. > ให้จัดส่งเอกสารเหล่านี้มาพร้อมกับข้อเสนอโครงการ
☐ เอกสารแสดงสถานะการคลังที่แสดงถึงการขาดความพร้อมด้านงบประมาณและความจำเป็นที่จะต้องสนับสนุน
☐ แผนพัฒนาท้องถิ่น
☐ รายงานการมีส่วนร่วมของประชาชน (ถ้ามี)
☐ รายงานการประชุมที่มีมติสภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบรับโอนสินทรัพย์



แนวทางการขับเคลื่อนทุเรียนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ด้วย BCG Value Chain

Data Base

พื้นที่ปลูก 145,030ไร่ พื้นที่ให้ผล 108,901 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 870 กก./ไร่

พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ : จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดปัตตานี

	ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
	1. การผลิตต้นพันธุ์ทุเรียน “พร้อมปลูก คั้นทรง ตรงพันธุ์” 2. การใช้นวัตกรรมในการผลิตทุเรียนคุณภาพ (ถุงห่อ โครน) 3. ปฏิบัติการผลิตทุเรียน “วิชาการผสมพันธุ์ปัญญา พัฒนาตามบริบทของพื้นที่” 4. พัฒนาแหล่งน้ำและระบบน้ำในสวนทุเรียน 5. พัฒนาเครื่องจักร/เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อลดการใช้แรงงาน 6. ขยายผลแปลงต้นแบบทุเรียนคุณภาพ 7. สร้างการรับรู้ และรณรงค์การจดบันทึกวันดอกบาน และนับวันเก็บเกี่ยว 8. ขับเคลื่อนการรับรองมาตรฐานสู่ GAP 9. การฝึกอบรมแรงงานด้านการจัดการสวนทุเรียน 10. ถ่ายทอดเทคโนโลยีตามปฏิบัติการผลิตทุเรียนผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร 11. ขับเคลื่อนการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับพื้นที่	1. ขึ้นทะเบียนมือคัด มือเคาะ แฉก รดน้ำ และล้างรับซื้อทุเรียนในพื้นที่ 2. การคัดเกรด แยกผลผลิตสู่ช่องทางต่างๆ /ตรวจสอบย้อนกลับ/ ขับเคลื่อนการจัดการทุเรียนอ่อน “เจอ จับ จ่าย หักลาย” 3. ถ่ายทอดความรู้การแปรรูปแก่งศรัทธาและเกษตรกรรมสู่มาตรฐาน (ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เดิม) 4. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ 5. ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยี/นวัตกรรม โรงงานแปรรูปและการเก็บรักษาทุเรียน และผลิตภัณฑ์ 6. มาตรฐานผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น GMP/ มผช/ อย/ HACCP 7. พัฒนารัฐภัณฑ์	1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/เกษตร 2. ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์ ทั้งในและต่างประเทศ 3. เพิ่มช่องทางเจรจาการค้าระหว่างผู้ค้าทั้งใน และต่างประเทศ 4. ยกย่องคุณภาพทุเรียน GI “ทุเรียนสะเค็ดน้ำ”, “ทุเรียนบางรา” และ “ทุเรียนทรายขาว 5. ตลาดออนไลน์
	1. วิจัยและพัฒนาการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 2. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้การจัดการวัสดุเหลือใช้/ปุ๋ยอินทรีย์ในสวนจากการผลิต (หญ้า วัชพืช ดอกทุเรียน/ผลเล็ก ผลร่วง เศษกิ่งไม้/ใบไม้ เชือกโยงกิ่งถุงปุ๋ย กระป๋องสารเคมี ฯลฯ) 2. การใช้ประโยชน์จาก พ.ค. และจุลินทรีย์ตัวดี 3. แยกขยะอินทรีย์ พลาสติก ฯลฯ	1. นำวัสดุเหลือจากผลผลิตที่เข้าสู่กระบวนการแปรรูปมาใช้ประโยชน์ -ผลิตเป็นภาชนะ กระถาง Biochar เป็นต้น -ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง -เส้นใยผลิตภัณฑ์ 2. แยกขยะ ใช้ประโยชน์ตามประเภทขยะ	การแปรรูปวัสดุเหลือใช้เป็นสินค้าสร้างรายได้ ช่องทางตลาดการค้าจำหน่ายจากวัสดุเหลือใช้
	1.การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน : กล เคมี ชีวภาพ กายภาพ (การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี การปลูกพืชสมุนไพรในแปลง เช่น ตะไคร้หอม สะเดา แสงไฟ ฯลฯ) 2.เครื่องมือ เครื่องจักรทดแทนแรงงาน/ลดการใช้แรงงาน 3.แยกขยะพลาสติก ขยะพิษออกจากสวน นำเข้าระบบกำจัดที่เหมาะสม	ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/เกษตร
ปัจจัยสนับสนุน	ต้นน้ำ	1. Smart Farmer และ Young Smart Farmer 2. การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ 3. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) 4. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) 5. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 6. งานวิจัย 7. แหล่งเงินทุน 8. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ 9. หน่วยงานภาครัฐ 10. การมีส่วนร่วมของเกษตรกร	
	กลางน้ำ	1. Smart Farmer และ Young Smart Farmer 2. ศูนย์แม่ข่ายธุรกิจการแปรรูปและตลาดทุเรียน 3. วิสาหกิจชุมชน องค์การเกษตรกร 4. ผู้ประกอบการ 5. สถาบันการศึกษา งานวิจัย	
	ปลายน้ำ	1.วิสาหกิจชุมชน 2.สถาบันการเงิน 3.พาณิชย์ 4.ภาคเอกชน 5.การท่องเที่ยวและกีฬา 6.กระทรวงต่างประเทศ	



ผลผลิตคุณภาพ
ได้มาตรฐาน
มีชื่อเสียง
เป็นที่ต้องการของตลาด



- GPP ภาคเกษตร เพิ่มขึ้น
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- การทำการเกษตรยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- แปลงที่ได้รับการรับรอง GAP
- การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพิ่มขึ้น



หลักการในการจัดทำโครงการ

ประเด็น	สาระสำคัญ
ชื่อโครงการ	โครงการอะไร
หลักการและเหตุผล	ทำไมต้องทำโครงการนี้ (ควรสอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาที่ระบุในแผน)
วัตถุประสงค์	ทำเพื่ออะไร
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	จะวัดความสำเร็จจากข้อมูลใด
กลุ่มเป้าหมาย	ระบุ/กำหนดให้ชัดเจน ว่าเป็นใคร ที่ไหน จำนวน และวิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
ขอบเขต/แผน/วิธีการดำเนินงาน	ทำอะไร หรือมีกิจกรรมอะไรบ้าง หรือจะทำกิจกรรมใดเมื่อไหร่
ระยะเวลาดำเนินการ	ทำเมื่อใดและนานแค่ไหน (เริ่มและเสร็จเมื่อใด)
งบประมาณ	ใช้ทรัพยากรอะไร เท่าใด และแหล่งเงินจากไหน
ผู้รับผิดชอบโครงการ/ หน่วยงานสนับสนุน	ใครเป็นผู้ดำเนินการ / ทำร่วมกับหน่วยงานใดบ้าง
ผลผลิต/ผลลัพธ์	ทำแล้วได้อะไร และประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการคืออะไร
การบริหารจัดการ	ใครจะเป็นผู้จัดการทรัพยากรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ และวิธีการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการเขียนโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

- โครงการเกี่ยวกับการพัฒนา จะต้องอธิบายได้ว่าพัฒนาอะไร สำคัญอย่างไร มีเหตุผลและความจำเป็นเพียงใด เป็นต้น
- โครงการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา จะต้องอธิบายได้ว่าอะไรคือปัญหา ระบุระดับความสำคัญ มีหลักการเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา จะแก้ปัญหาด้วยวิธีการใด เป็นต้น

ระบุความเป็นมา เหตุผล และความจำเป็นของโครงการให้ชัดเจน มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนในทุกระดับ กรณีโครงการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ ควรแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างจากการใช้/หนุนเสริมงบประมาณปกติ หากงบประมาณไม่เพียงพอในการเขียนหลักการและเหตุผลสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 อ้างถึงที่มา สาเหตุ หรือปัญหา ส่วนที่ 2 ระบุแนวทางการดำเนินการเพื่อให้บรรลุในส่วนแรก ส่วนที่ 3 ระบุประโยชน์ที่จะได้รับ อาทิ

เนื่องด้วย/ตามที่/จาก/ปัจจุบัน.....
ดังนั้น/จึง/โดย.....
เพื่อเป็นประโยชน์/เพื่อให้เกิด/เพื่อพัฒนา.....

2. วัตถุประสงค์

วัดความสำเร็จ/ผลลัพธ์ ของโครงการ (ไม่เน้นวัดกระบวนการทำงาน) และควรสอดคล้องกับตัวชี้วัดเป้าหมายของแต่ละประเด็นการพัฒนาและเป้าหมายรวมการพัฒนาจังหวัด

3. ลักษณะกิจกรรม

1. กรณีการอบรม ควรระบุหลักสูตรให้ชัดเจน (หลักสูตรอะไร กลุ่มเป้าหมายเป็นใคร อบรมกี่รุ่น กี่คน กี่วัน มีการจัดหาวัสดุฝึกหรือไม่ ประกอบด้วยอะไรบ้าง จำนวนเท่าไรต่อคน) กลุ่มเป้าหมายควรสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายของปัญหาที่กำหนดไว้
ในแผนพัฒนาฯ ไม่ซ้ำซ้อนกับส่วนราชการอื่นหรือเป็นกลุ่มเดิมที่เคยได้รับการพัฒนาแล้ว และไม่ใช่ว่าเจ้าหน้าที่รัฐ
2. กรณีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ควรระบุถึงความจำเป็นและเน้นถึงความยั่งยืน สามารถนำไปต่อยอดได้ และงบประมาณส่วนใหญ่ไม่เป็นการสนับสนุนไปที่ปัจจัยการผลิต ควรระบุรายละเอียดชนิดและปริมาณของปัจจัยการผลิต ปัจจัยที่จะได้รับต่อกลุ่มเป้าหมาย (ราย/กลุ่ม)
3. ไม่ควรเป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์โดยตรงหรือจัดซื้อเพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ

4. ความพร้อม ด้านเอกสาร/หลักฐาน

มีเอกสารหลักฐาน บันทึกข้อตกลงในการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ (ดูแล บำรุงรักษา) มีหนังสือยินยอมการใช้พื้นที่ (ป่าไม้ ป่าชายเลน อุทยาน วัด ที่ดินส่วนบุคคลให้ใช้พื้นที่และให้เข้าใช้ประโยชน์) แบบบูรณาการแบบ พร.4 และ พร.5 เอกสารอนุญาตให้ขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

ตัวอย่างการเขียนโครงการที่ดี

แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานโครงการของจังหวัด (ระดับกิจกรรมย่อย)(๑ ชุด : ๑ กิจกรรมหลัก)

ลำดับความสำคัญ ๒๗

ชื่อโครงการสำคัญตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดครั้งที่ ๒๐ ปี : โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม

โครงการ : โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม **วงเงิน ๑๕๔,๗๐๐ บาท**

ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บท : ประเด็นโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พะยูน สัตว์ทะเลหายาก และพลังงานอย่างเหมาะสมกับชุมชน/พื้นที่และมีความยั่งยืน

แผนงาน : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Natural Resources and Environment)

หน่วยดำเนินการ : สำนักงานพลังงานจังหวัดตรัง

ผู้รับผิดชอบ : นายธนศักดิ์ สระทอง ตำแหน่ง : พลังงานจังหวัดตรัง

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานพลังงานจังหวัดตรัง ๑๐๓ ม.๖ บ้านควน อ.เมืองตรัง จ.ตรัง หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๘ ๐๘๗ ๐๐๗๓

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด)

จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตรัง ปี ๒๕๖๔ จังหวัดตรังมีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ สุกร จำนวน ๕๖,๒๔๔ ตัว ไก่เนื้อ จำนวน ๑,๐๘๒,๔๘๐ ตัว ไก่ไข่ จำนวน ๗๐๓,๐๓๕ ตัว ไก่พื้นเมือง จำนวน ๗๘๓,๑๗๗ ตัว โคเนื้อ ๘๗,๔๑๐ ตัว และแพะ จำนวน ๑๗,๗๗๗ ตัว ซึ่งมีการเลี้ยงกระจายในทุกพื้นที่ของจังหวัด เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ได้นำมูลสัตว์บางส่วนไปใช้เป็นปุ๋ยสำหรับการเพาะปลูก แต่ยังมีบางส่วนที่เหลืออยู่ในพื้นที่ซึ่งก่อให้เกิดปัญหากลืนเรื้อรังและแมลงรบกวนเพื่อนบ้าน การส่งเสริมการระบบผลิตแกลสชีวภาพแบบอุณหภูมิต่ำ ขนาด ๑๐ ลูกบาศก์เมตร จะสามารถช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เนื่องจากการทำระบบแกลสชีวภาพก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการอนุรักษ์พลังงาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยก๊าซชีวภาพ ๑ ลูกบาศก์เมตร สามารถทดแทนพลังงานในรูปต่างๆ ได้ดังนี้ ก๊าซหุงต้ม (LPG) ๐.๔๖ กิโลกรัม น้ำมันเบนซิน ๐.๖๗ ลิตร น้ำมันเตา ๐.๕๕ ลิตร พลังงานไฟฟ้า ๑.๕๐ กิโลวัตต์-ชั่วโมง ช่วยลดปัญหามลพิษทางน้ำ โดยสามารถบำบัดและลดสารปนเปื้อนของสารอินทรีย์ในน้ำเสียได้ ลดปัญหากลืนเรื้อรังและแมลง ลดการปล่อยก๊าซมีเทนสู่บรรยากาศ เป็นการช่วยลดอัตราการเกิดภาวะเรือนกระจก ซึ่งเป็นต้นเหตุให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อใช้ในการเพาะปลูกและปรับปรุงดิน ทั้งในรูปปุ๋ยแห้งและปุ๋ยน้ำได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมแล้ว ยังเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าสูงสุด เพราะเป็นการนำของเสียมาสร้างมูลค่า ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (LPG) ลดการใช้พลังงานสิ้นเปลืองที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ส่งผลต่อด้านเศรษฐกิจโดยรวม

โดยที่ผ่านมามีกระทรวงพลังงานได้ดำเนินโครงการเพิ่มสมรรถนะด้านการบริหารและจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชนระดับตำบล และเครือข่ายพลังงานชุมชน เพื่อดำเนินกิจกรรมการวางแผนพลังงานชุมชน ซึ่งเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่เชื่อมประสานการดำเนินงานเรื่องพลังงานระหว่างประชาชน-รัฐ-เอกชน ภายใต้แนวคิดการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพลังงานจากทุกภาคส่วน โดยผ่านกระบวนการเก็บข้อมูล-วิเคราะห์-สังเคราะห์-หาทางออกร่วมกัน ในการบริหารจัดการพลังงานของท้องถิ่นตนเอง ซึ่งโครงการดังกล่าวมีกิจกรรมที่สำคัญที่ประกอบด้วย การจัดการกระบวนการเรียนรู้การจัดการพลังงานในระดับชุมชนและการจัดทำโครงการด้านพลังงานในระดับชุมชนกับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมแผนงานและเทคโนโลยีพลังงานชุมชนสำหรับโครงการ อปท.ที่เข้าร่วมโครงการ และการติดตามและลงพื้นที่แนะนำการใช้งานและติดตั้ง ประเมินผลการใช้งานระบบเทคโนโลยีพลังงาน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพลังงานเชิงพื้นที่ สามารถนำเอาศักยภาพด้านพลังงานของชุมชนใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น และส่งเสริมกิจกรรมด้านพลังงานให้เกิดประโยชน์ เช่น การลดต้นทุนด้านพลังงาน เพิ่มมูลค่าและลดของเสียของกระบวนการผลิตต่างๆ ในภาคการผลิตของเกษตรกรรม อุตสาหกรรมระดับครัวเรือน/OTOP/วิสาหกิจชุมชน โดยผ่านการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าและการใช้พลังงานในกระบวนการผลิต และการบูรณาการการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อการขับเคลื่อนงานพลังงานในชุมชน โดยมีการร่วมมือกับองค์กรภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างโอกาสให้กับชุมชนในสภาวะการณ์ปัจจุบัน รวมถึงเป็นการรองรับการพัฒนาแผนพลังงานทดแทนต่อไปในอนาคต สำหรับใน

มีการแสดงข้อมูลเชิงประจักษ์ของพื้นที่ โดยมีข้อมูลสถิติสนับสนุน
ทำให้ : ผู้พิจารณาโครงการเข้าใจสภาพพื้นที่

แสดงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างย่อ

แสดงให้เห็นว่าที่ผ่านมามีหน่วยงานดำเนินการได้ดำเนินการอย่างไรตามภารกิจ/ อำนาจหน้าที่

ตัวอย่างการเขียนโครงการที่ดี

ส่วนของจังหวัดครั้งนี้ได้มีการดำเนินโครงการดังกล่าวในพื้นที่และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการแล้วทั้งสิ้น ๕๘ แห่ง ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนในพื้นที่ในการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทน รวมถึงเทคโนโลยีพลังงานทดแทนต่างๆ โดยในการดำเนินโครงการของสำนักงานพลังงานจังหวัดครั้งนี้ได้มีการให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ในเรื่องของพลังงานทดแทน การอนุรักษ์พลังงาน เทคโนโลยีพลังงานต่างๆ และได้มีการสนับสนุนเทคโนโลยีพลังงานให้กับกลุ่มต่างๆ ผ่านอปท. ที่เข้าร่วมโครงการตามความต้องการของพื้นที่ แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ประกอบกับได้มีกลุ่มผู้สนใจและความประสงค์ต้องการใช้เทคโนโลยีพลังงานที่เหมาะสมกับกลุ่มของตน และสำนักงานพลังงานจังหวัดครั้งนี้ได้มีการลงพื้นที่เพื่อสำรวจความเหมาะสมของกลุ่มต่างๆ สำหรับการสนับสนุนเทคโนโลยีด้านพลังงานแต่ละประเภทให้กับกลุ่มที่มีศักยภาพและสามารถต่อยอดได้

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดครั้งนี้ และสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (LPG) สำนักงานพลังงานจังหวัดครั้งนี้ จึงได้คัดเลือกกลุ่มที่มีศักยภาพเพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นให้กับกลุ่มเกษตรกรได้ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (LPG) และรักษาสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ต่อไป และในการของบประมาณเพื่อดำเนินโครงการในครั้งนี้เป็นความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการลดรายจ่ายด้านพลังงาน มีการใช้พลังงานทางเลือก ซึ่งจะส่งผลให้การใช้พลังงานมีประสิทธิภาพสูงสุด และมีการบริหารจัดการพลังงานในชุมชนอย่างครบวงจร

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ : มลพิษที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ก่อให้เกิดปัญหากลิ่นเหม็นและแมลงรบกวนเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความรำคาญ และมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกสู่บรรยากาศ ซึ่งหากมีการนำมูลสัตว์เหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยผ่านกระบวนการหมักเป็นก๊าซชีวภาพจะช่วยให้ปัญหาดังกล่าวได้ โดยก๊าซชีวภาพ ๑ ลูกบาศก์เมตร สามารถทดแทนพลังงานในรูปแบบต่างๆ ได้ดังนี้ ก๊าซหุงต้ม (LPG) ๐.๔๖ กิโลกรัม น้ำมันเบนซิน ๐.๖๗ ลิตร น้ำมันเตา ๐.๕๕ ลิตร พลังงานไฟฟ้า ๑.๔๐ กิโลวัตต์-ชั่วโมง ช่วยลดปัญหามลพิษทางน้ำ โดยสามารถบำบัดและลดสารปนเปื้อนของสารอินทรีย์ในน้ำเสียได้ ลดปัญหากลิ่นเหม็นและแมลง ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ เป็นการช่วยลดอัตราการเกิดภาวะเรือนกระจก ซึ่งเป็นต้นเหตุให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อใช้ในการเพาะปลูกและปรับปรุงดิน ทั้งในรูปปุ๋ยแห้งและปุ๋ยน้ำได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมแล้วยังเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าสูงสุด เพราะเป็นการนำของเสียมาสร้างมูลค่า ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (LPG) ลดการใช้พลังงานสิ้นเปลืองที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ส่งผลต่อด้านเศรษฐกิจโดยรวม

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดครั้งนี้ และสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (LPG) สำนักงานพลังงานจังหวัดครั้งนี้ จึงได้คัดเลือกกลุ่มที่มีศักยภาพเพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นให้กับกลุ่มเกษตรกรได้ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (LPG) และรักษาสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ต่อไป และในการของบประมาณเพื่อดำเนินโครงการในครั้งนี้เป็นความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการลดรายจ่ายด้านพลังงาน มีการใช้พลังงานทางเลือก ซึ่งจะส่งผลให้การใช้พลังงานมีประสิทธิภาพสูงสุด และมีการบริหารจัดการพลังงานในชุมชนอย่างครบวงจร

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : ปกติ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ :

- ๑) เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการใช้พลังงานทางเลือกในพื้นที่จังหวัดครั้งนี้
- ๒) เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (LPG) ลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อย CO₂

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

- ☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

- ☐ พัฒนา ☒ ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ตุลาคม ๒๕๖๗ สิ้นสุดปี กันยายน ๒๕๖๘

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

- ๑) อ.กันตัง ๒) อ.เมืองตรัง ๓) อ.ย่านตาขาว

แสดงตัวเลขที่ส่วนราชการบูรณาการร่วมกับ อปท. ไปแล้ว เพื่อให้เห็นว่าการของรับงบประมาณจังหวัดเป็นงบประมาณส่วนเดิมเติมให้กับส่วนที่ยังขาด

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย :

- ๑) วิทยาลัยชุมชนกลุ่มผสมผสานด้านปศุสัตว์ นายสุตดิน ซาชา ๔๕ หมู่ ๗ ต.บางเป้า อ.กันตัง จ.ตรัง มีสมาชิกจำนวน ๑๐ คน
- ๒) กลุ่มผู้เลี้ยงโคบ้านสะพานไทร (นายจูรี รัชชจันทร์) ๑๕๖/๑ ตำบลโคกล่อ อำเภอมือง จังหวัดตรัง มีสมาชิกจำนวน ๑๐ คน
- ๓) กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรบ้านไร่พุด (นายโกศล อินทาล) ๑๑๙ หมู่ ๑๑ ตำบลน้ำผุด อำเภอมือง จังหวัดตรัง มีสมาชิกจำนวน ๑๐ คน
- ๔) กลุ่มผู้เลี้ยงโคบ้านควน (นายสุชาติ สินไชย) ๑๑๕/๑ หมู่ ๑ ตำบลบ้านควน อำเภอมือง จังหวัดตรัง มีสมาชิกจำนวน ๑๐ คน
- ๕) กลุ่มผู้เลี้ยงโคบ้านคลองลำเลียง (นางสุตารัตน์ บุญมาก) ๗๒ หมู่ ๙ ตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง มีสมาชิกจำนวน ๑๐ คน

แสดงกลุ่มเป้าหมายชัดเจน

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : กลุ่มผู้เลี้ยงปศุสัตว์ ประชาชนบริเวณใกล้เคียง

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด :

เชิงปริมาณ

๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับความรู้เรื่องพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๐๐ คน
๒. จำนวนเทคโนโลยีพลังงานทดแทนที่ส่งเสริม จำนวน ๑ ประเภท คือ ระบบผลิตแก๊สชีวภาพแบบดุงพีวีซี ขนาด ๑๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๕ ระบบ

เชิงคุณภาพ

๑. ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (LPG) ในครัวเรือน
๒. ลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (CO₂)

(๔.๒) ผลผลิต : มีเทคโนโลยีพลังงานทดแทน จำนวน ๑ ประเภท คือ ระบบผลิตแก๊สชีวภาพแบบดุงพีวีซี ขนาด ๑๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๕ ระบบ

(๔.๓) ผลลัพธ์ :

๑. เกษตรกรมีความรู้เรื่องพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น
๒. สามารถลดรายจ่ายด้านพลังงาน (LPG)
๓. สามารถลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยลดการปล่อย CO₂ ๑,๘๔๖.๗ Kg. CO₂/ปี

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยลดการปล่อย CO₂

เชิงลบ : ไม่มี

ระบุตัวชี้วัดชัดเจน



Q&A

Back Up



QR Code
ร่าง กรอบเป้าหมายและ
แนวทางการพัฒนาภาค 71-75



มุ่งขับเคลื่อนการพัฒนา เศรษฐกิจสุขภาพ (Wellness Economy) เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน



แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการคุณภาพสูงให้มีความหลากหลาย สร้างประสบการณ์ และสามารถสร้างการเติบโตได้อย่างยั่งยืน

- 1.1 พัฒนภาคใต้สู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับโลก** ยกกระดานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มีอัตลักษณ์และสามารถเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรม
- 1.2 พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย** มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยใช้ศักยภาพและจุดเด่นเฉพาะของแต่ละจังหวัดเป็นฐานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เพื่อให้ทุกจังหวัดมีบทบาทร่วมในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของภาค นำไปสู่การกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่พื้นที่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึง และกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดปี
- 1.3 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและชุมชนท่องเที่ยว** มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ SMEs และชุมชนท่องเที่ยว เพื่อรองรับการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และเพื่อกระจายรายได้/โอกาสสู่ชุมชน
- 1.4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน** มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่งที่เชื่อมโยงการเดินทางภายในภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวภาคใต้สู่ความยั่งยืนในทุกมิติ



แนวทางการพัฒนาที่ 2 พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตรและเทคโนโลยีเกษตรกรรม อย่างยั่งยืน **ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน**

2.1 พัฒนาและยกระดับศักยภาพการผลิตภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรกรรม อย่างยั่งยืน

- (1) พัฒนานองค์ความรู้และทักษะการจัดการฟาร์ม ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่
- (2) เสริมสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรโดยสนับสนุนแหล่งเงินทุน และสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (3) ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (4) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์พืชเศรษฐกิจหลักของภาค และ (5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรพัฒนาและต่อยอดฟาร์มให้เป็นสวนเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวตามฤดูกาล

2.2 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและประมงหลักของภาคเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตรในอนาคต (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล การประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และปศุสัตว์)

- (1) พัฒนานองค์ความรู้ด้านมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร ประมง และปศุสัตว์ สนับสนุนและส่งเสริมการขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ (2) พัฒนาฐานข้อมูลและระบบตรวจสอบย้อนกลับ และการตรวจรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ (3) ส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับข้อกำหนดด้านความยั่งยืนในระดับสากลเพื่อรักษาขีดความสามารถในการเข้าถึงตลาดมูลค่าสูง ลดความเสี่ยงจากการถูกกีดกันทางการค้าในอนาคต และยกระดับศักยภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรและประมงภาคใต้ในตลาดโลก

2.3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและประมงของภาคและเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร

- (1) พัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักจากการจำหน่ายในรูปวัตถุดิบไปสู่การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น (2) ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น โดยยกระดับให้เป็นสินค้าเกษตรพรีเมียม (GI) สร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น
- (3) ยกระดับและต่อยอดสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และ (4) พัฒนาลอดห่วงโซ่คุณค่าและการเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร

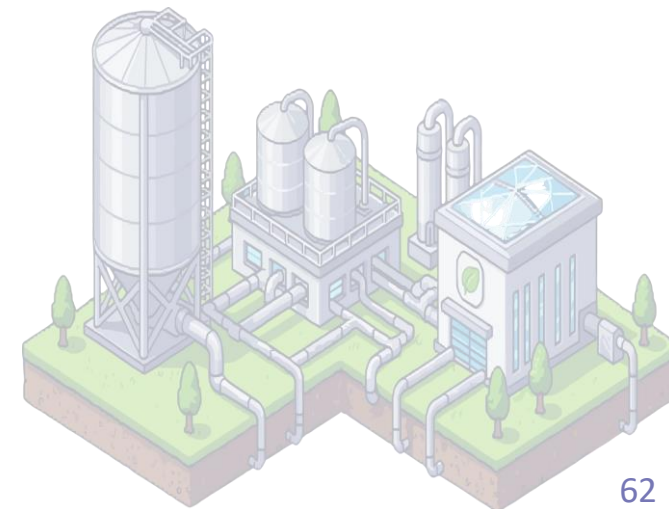
แนวทางการพัฒนาที่ 3 ยกระดับอุตสาหกรรมภาคใต้ด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเติบโตอย่างยั่งยืน

3.1 พัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

(1) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวัตถุดิบสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปขั้นกลาง ขึ้นปลาย (2) สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลิตภาพ (3) ส่งเสริมและสนับสนุนการขอรับรองมาตรฐานสินค้าทั้งมาตรฐานภายในประเทศและประเทศคู่ค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าและการเข้าถึงตลาดได้อย่างต่อเนื่อง (4) ส่งเสริมและสนับสนุนสถานประกอบการให้เปลี่ยนผ่านสู่อุตสาหกรรมสีเขียว และ BCG Model (5) สนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและมาตรการส่งเสริมต่างๆ และกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานสากล (6) พัฒนาและส่งเสริมการลงทุนโดยเฉพาะอุตสาหกรรมขึ้นปลายในภาคใต้ให้มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น และ (7) พัฒนาและยกระดับระบบโลจิสติกส์ของห่วงโซ่อุปทานภาคการผลิตและระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพในการขนส่ง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

3.2 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและประมงหลักของภาคเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตรในอนาคต (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล การประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง)

ปรับโครงสร้างการผลิตจากการแปรรูปขั้นต้นและขั้นกลางไปสู่การผลิตขึ้นปลายที่มีมูลค่าสูงผ่านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยเน้นอุตสาหกรรมหลักของภาค อาทิ (1) อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูปขึ้นปลาย (2) อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มอย่างครบวงจร (3) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล (4) อุตสาหกรรม ไม้ยางพาราแปรรูป และ (5) อุตสาหกรรมชุมชน



แนวทางการพัฒนาที่ 4 ยกระดับด้านชายแดนและเศรษฐกิจพื้นที่รอบด้านสู่ประตูเศรษฐกิจภูมิภาค

4.1 ยกระดับด้านชายแดนสู่ด่านอัจฉริยะและเสริมการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมหลายรูปแบบ (Multimodal Transport)

(1) ยกระดับการบริหารจัดการด่านสู่ด่านอัจฉริยะ ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบอัตโนมัติ และปัญญาประดิษฐ์ (2) เสริมสร้างขีดความสามารถของระบบด่านและโลจิสติกส์ให้มีความยืดหยุ่นในการรองรับความไม่แน่นอนจากภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และบริบทภูมิรัฐศาสตร์โลก โดยการพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงและการจัดการภัยพิบัติในพื้นที่ด่านและเมืองชายแดน และ (3) พัฒนาการเชื่อมโยงด้านชายแดนกับโครงข่ายคมนาคมหลักและยกระดับระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

4.2 พัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่รอบด้านชายแดนและเชื่อมโยงเศรษฐกิจข้ามพรมแดน

(1) พัฒนาพื้นที่รอบด้านสู่ฐานกิจกรรมเศรษฐกิจมูลค่าเพิ่ม โดยการยกระดับพื้นที่ด้านชายแดนให้มีขีดความสามารถในการรองรับตู้สินค้า รถบรรทุก รถยนต์ และนักท่องเที่ยว พร้อมพัฒนาพื้นที่สนับสนุนภาคบริการโลจิสติกส์และการค้าชายแดน (2) พัฒนาเมืองชายแดนให้รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจภาคบริการเพื่อเพิ่มมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณด้านชายแดน พร้อมทั้งกระจายประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากด่านชายแดนสู่พื้นที่ตอนในของภาคอย่างเป็นระบบและยั่งยืน และ (3) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเชื่อมโยงด้านชายแดนภาคใต้กับเศรษฐกิจข้ามพรมแดน โดยใช้กรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาค

4.3 พัฒนากลไกการบริหารจัดการและศักยภาพบุคลากร

(1) พัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านชายแดนและพื้นที่รอบด้านชายแดนแบบบูรณาการ/และเอกภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านการผลักดันแนวทาง Coordinated Border Management (CBM) (2) พัฒนากลไกความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบด่าน และขั้นตอนการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการเดินทางข้ามแดนให้มีความสอดคล้องและดำเนินการควบคู่กัน และ (3) ยกระดับทักษะบุคลากรด้านกติกการค้า ดิจิทัล และการบริหารจัดการด่านสู่ด่านอัจฉริยะ



แนวทางการพัฒนาที่ 5 ยกกระตักกะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ พัฒนาทุนมนุษย์ในเชิงคุณภาพอย่างเสมอภาค และยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง

- 5.1** ยกกระตักกะแรงงาน ผลผลิตภาพแรงงาน และคุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคใต้และรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสุขภาพ โดย ยกกระตักผลิตภาพแรงงานด้วยทักษะดิจิทัล AI และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม พร้อมปรับทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพพื้นที่และมาตรฐานวิชาชีพเพื่อเชื่อมโยงสู่ห่วงโซ่คุณค่ามูลค่าสูง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการปฏิรูประบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น มุ่งพัฒนาสมรรถนะสำคัญและหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาด้วยการจัดสรรทรัพยากรให้ทั่วถึง พร้อมบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกับผู้ประกอบการเพื่อผลิตกำลังคนให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.2** พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างทั่วถึงเท่าเทียม และมีสุขภาวะที่ดีตลอดช่วงชีวิต เน้นสุขภาพองค์รวม การป้องกัน NCDs สุขภาพจิตแม่และเด็ก และการดูแลผู้สูงอายุ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ
- 5.3** ยกกระตักและกระจายรายได้ของครัวเรือนเพื่อเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมอาชีพทางเลือกและการ Upskill/Reskill แรงงานนอกระบบ กลุ่มเปราะบาง เพิ่มการจ้างงานในพื้นที่ การเข้าถึงทุน สวัสดิการ และทักษะการเงิน
- 5.4** แก้ไขปัญหาอาชญากรรม ป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมอย่างบูรณาการและยั่งยืน ใช้เทคโนโลยี แนวคิดเมืองอัจฉริยะ การปราบปรามเชิงรุก การบำบัดและติดตามต่อเนื่อง โดยการประสานและบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานความมั่นคง อปท. ภาคประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น เครือข่ายอาสาสมัครพลเรือน ในการกำหนดกลไกและมาตรการในการป้องกัน



แนวทางการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

6.1 อนุรักษ์ ปันฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

(1) พัฒนาศักยภาพชุมชนและท้องถิ่นให้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่อย่างยั่งยืน (2) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการติดตาม/เฝ้าระวังเพื่อการอนุรักษ์พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศเฉพาะพื้นที่ เพื่อต่อยอดทุนทางธรรมชาติให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและการบริหารจัดการตามฐานระบบนิเวศอย่างสมดุลและยั่งยืน

6.2 บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและการพัฒนาเมืองที่ยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศ

(1) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการน้ำ (2) เพิ่มประสิทธิภาพในอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการกักเก็บน้ำ (3) พัฒนาระบบการจัดสรรน้ำให้ทั่วถึง (4) สร้างความตระหนักถึงความเสี่ยงของภัยพิบัติและความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น ผ่านระบบการศึกษาที่เน้นหลักสูตรเฉพาะพื้นที่ (5) สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนเป็นฐาน และการดูแลกลุ่มเปราะบางในภาวะภัยพิบัติ (6) บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคเอกชนในการวางแผนเตรียมความพร้อมและฝึกซ้อมรับมือเหตุภัยพิบัติ (7) วางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในภาคการผลิตและลดผลกระทบจากภัยพิบัติ โดยเฉพาะในพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของภาค

6.3 บูรณาการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างยั่งยืน

(1) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในการพัฒนาระบบติดตามการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ชายฝั่งทะเล (2) บูรณาการทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (3) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและฟื้นฟูแนวชายฝั่ง และ (4) ทบทวนและประเมินผลแนวทางการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในระยะที่ผ่านมา เพื่อพัฒนามาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่เหมาะสมและยั่งยืน

6.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

(1) ส่งเสริมการผลิต การบริโภค และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมโอกาสในการลงทุน (3) บริหารจัดการขยะและของเสียแบบมีส่วนร่วมโดยชุมชนและผู้ประกอบในภาคอุตสาหกรรมและบริการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพให้กับ อปท. ตลอดจนการบริหารจัดการปัญหามลพิษก่อนลงสู่ทะเล พร้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน มาปรับใช้ในการบริหารจัดการขยะ





R eform ภาครัฐ

การ “ปฏิรูปภาครัฐ” เป็นปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ส่งผลโดยตรงต่อผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การปฏิรูปภาครัฐจึงต้องทั้ง “ซ่อม” ระบบเดิมให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส และ “สร้าง” ภาครัฐยุคใหม่มีธรรมาภิบาลและยึดผลลัพธ์เป็นตัวตั้ง

1 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

ซ่อม โครงสร้างและการบริหารจัดการภาครัฐ ให้มีขนาดเล็กลง คล่องตัว และมุ่งผลลัพธ์ โดยลดหน่วยงานที่ซ้ำซ้อน ปรับสู่ดิจิทัลเต็มรูปแบบ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

สร้าง ภาครัฐที่มีธรรมาภิบาล มีประสิทธิภาพ ยึดหยุ่น และเปิดกว้าง โดยปรับวิธีการทำงาน ดึงดูดรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ สร้างวัฒนธรรมการทำงานเชิงรุก

แผน
14

2 การปรับปรุงระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมาย

ซ่อม ระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมาย ให้สอดคล้องกับบริบทเศรษฐกิจยุคใหม่ ลดขั้นตอนการอนุญาต มุ่งให้เกิดระบบการแข่งขันทางการค้าที่เป็นกลาง ปรับกลไกการชำระกฎหมาย

สร้าง บทบาทใหม่ของรัฐให้เชื่อมโยงและสนับสนุน (Enabler) แทนการควบคุมหรือดำเนินการเอง

3 การแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ระดับ

ซ่อม ระบบการตรวจสอบ กำกับดูแล และปราบปราม ทั้งการคัดเลือก แต่งตั้ง การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเปิด

สร้าง ระบบป้องกัน ค่านิยมใหม่ และความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตและความรับผิดชอบ ความร่วมมือแบบพหุภาคี



Upgrade ทุนมนุษย์

“การพัฒนาทุนมนุษย์” เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และกำหนดความทั่วถึงของการเติบโต การพัฒนาทุนมนุษย์จึงต้องครอบคลุมทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

1 การส่งเสริมการมีจำนวนประชากร รองรับการพัฒนาประเทศ

ซ่อม แนวโน้มอัตราการเกิด ไม่ให้ลดลง

เสริม กำลังแรงงาน โดยดึงกลุ่มประชากรที่ยังใช้ศักยภาพได้ไม่เต็มที่ (Under-utilized population) เข้าสู่ตลาดแรงงาน

สร้าง ระบบบริหารจัดการแรงงานต่างชาติทักษะสูง

สร้าง ระบบบริหารจัดการเมือง ในการรองรับการเคลื่อนย้ายประชากร

2 การปรับแนวคิดและรูปแบบ การจัดการศึกษาและการเรียนรู้

แผน
14+

เสริม ทักษะพื้นฐานที่จำเป็น โดยเฉพาะ Soft Skills ทักษะทางอารมณ์ (EQ) ทักษะด้านดิจิทัล/AI และความฉลาดทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม (MQ)

เสริม การจัดการศึกษาข้ามศาสตร์ เพื่อสร้างบุคลากรที่มีความสามารถหลากหลายและผู้ประกอบการที่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้

ซ่อม บทบาทมหาวิทยาลัยให้เป็นฐานการผลิตองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรม ที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

ซ่อม ระบบบริหารจัดการการศึกษาที่กระจายอำนาจ ให้สถานศึกษาที่มีความพร้อม

สร้าง ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ยืดหยุ่น

3 การปรับกลไกการพัฒนาทักษะแรงงาน ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

ซ่อม ทักษะแรงงานในกลุ่ม Semi-skilled/low-skilled ให้มีงานทำและมีรายได้อย่างต่อเนื่อง

สร้าง ระบบแพลตฟอร์มโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลกลางด้านแรงงาน (Digital Labor Infrastructure)

4 การวางรากฐานสวัสดิการที่มั่นคง

ซ่อม ระบบความคุ้มครองทางสังคม ด้วยระบบฐานข้อมูลทางสังคมแบบบูรณาการ (Social Registry)

ซ่อม ระบบบริการสุขภาพไปสู่ระบบที่มุ่งเน้นคุณค่า (Value-based Healthcare)

สร้าง สวัสดิการเพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productive Welfare)

สร้าง ระบบสุขภาพเชิงป้องกัน



Sustain ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ภายใต้บริบทโลกใหม่ที่มีความสำคัญกับประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ขณะเดียวกันความรุนแรงของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการพัฒนาในระยะยาว “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพ ความสามารถในการแข่งขัน และการเติบโตอย่างยั่งยืนของประเทศ

แผน
14

1 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานในการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

- ซ่อม** การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
- เสริม** การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- ซ่อม** การแก้ไขปัญหา PM 2.5 อย่างยั่งยืน
- ซ่อม** ระบบการจัดการขยะและของเสียให้ครอบคลุมตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์
- สร้าง** การพัฒนาและขยายการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและฟื้นฟูระบบนิเวศ

2 การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมไทย

- เสริม** ความสามารถและความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติให้กับทุกภาคส่วน
- สร้าง** ระบบข้อมูลและกลไกการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างบูรณาการ

3 การมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

- เสริม** สัดส่วนการผลิตและการใช้พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาดในการผลิตพลังงานไฟฟ้าของประเทศ
- เสริม** การสนับสนุนให้เกิดสังคมคาร์บอนต่ำในทุกภาคส่วน
- เสริม** กฎหมาย ระเบียบ และกลไกการกำกับดูแลให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนสังคมคาร์บอนต่ำในทุกภาคส่วน



TRANSFER เทคโนโลยีและนวัตกรรม

เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นเงื่อนไขสำคัญในการก้าวข้ามข้อจำกัดเชิงโครงสร้างเดิมและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจใหม่ให้กับประเทศ จึงมุ่ง “ซ่อมและเสริม” ระบบวิจัยและนวัตกรรมให้เอื้อต่อ “การลงทุน ด้ายทอด และนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม” ควบคู่กับการ “สร้าง” เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและเป้าหมายของแผน เพื่อเพิ่มผลิตภาพและต่อยอดการเติบโตในระยะยาว

1 การลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

สร้าง เทคโนโลยีเป้าหมาย และเทคโนโลยีสีเขียวที่สามารถสนับสนุนภาคการผลิตและบริการเป้าหมายของประเทศ (Targeting)

สร้าง แนวทาง/กลยุทธ์การลงทุนเพื่อสร้างฐานความรู้และเทคโนโลยีเป้าหมาย ผ่านกระบวนการพัฒนาและรับการถ่ายทอด (Knowledge & Source)

แผน
14

2 การพัฒนาระบบนิเวศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

สร้าง แรงจูงใจในการพัฒนาผ่านเครื่องมือทางการเงินและกลไกด้านอุปสงค์ (Incentive & Demand/Market Pull)

เสริม แนวทางการสนับสนุน ความร่วมมือ และการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Capability, Network & Infrastructure)

ซ่อม แนวทางการใช้ประโยชน์จากวิจัยและขยายผลในเชิงพาณิชย์ (Translation & Commercialization)

เสริม โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ (National Quality Infrastructure: NQI) ให้เป็นรูปธรรมและเชื่อมโยงกับเป้าหมาย (Standard & Trust)

ซ่อม กลไกทรัพย์สินทางปัญญาและระเบียบกฎหมายเพื่อปกป้องและสนับสนุนการสร้างเทคโนโลยี (Intellectual property & Regulation)